

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXIX Balandis – April 19, 1984 Nr.16

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Linksmų Šv. Velykų linkime visiems Dirvos rėmėjams,
bendradarbiams ir skaitytojams!

Dirvos romano premija paskirta Vytautui Alantui

Aušros šimtečiui atžymėti,
Dirvos paskelbtas romano kon-
kursas buvo sėkmingas ir gau-
ta rankraščiuose šeši romanai.
S.m. balandžio 10 d. jury
komisija, susirinkusi pirminin-

Atidarius voką paaiškėjo,
kad šio romano autorius yra
VYTAUTAS ALANTAS.
Jam skiriama dviejų tūk-
stančių penkių šimtų (2,500)

Dirvos romano konkurso laureatas rašytojas Vytautas Alantas.

ko Balio Augino namuose, Cle-
velande, kiekvienam komisijos
nariui išsamiai aptarus kiek-
vieną rankraštį, priėjo spren-
dimo ir paskelbė šį aktą:

Aušros šimtečiui atžymėti
Dirvos romano konkurso
premiškai skirti jury komisi-
ja: pirmininkas Balys Au-
ginas, Vacys Kavaliūnas
ir Aleksas Laikūnas, savo
posėdyje 1984 metų balan-
džio 10 d., iš konkursui at-
siųstų šešių (6) rankraščių,
balsų dauguma nutarė pre-
miuoti kaip geriausią, Auš-
rinio slapyvardžiu pasirašy-
tą, kūrinių,

AUSRA PALIONUOSE.

Dirvos romano jury komisija: Aleksas Laikūnas, Balys Auginas - pirm. ir Vacys Kavaliūnas.

Pranas Domšaitis.

Nukryžiuotasis (Iš Lietuvių Fondo meno kolekcijos).

dolerių premija, kurios me-
cenatas yra SIMAS KASE-
LIONIS.

Dirva pasilaiko teisę pre-
mijuoto romano ištraukas
spausdinti savo laikraščio
skiltyse ir be papildomo at-
lyginimo išleisti romaną at-
skirta knyga.

Reagano užs. politika

Kaltė primetama kongresui, bet...

Vytautas Meškauskas

Prezidentas Reaganas bal-
landžio 6 d. Washingtone kal-
bėjo Georgetown Universitete
apie JAV užsienio politiką,
kuri rinkiminių metų proga
susilaukė nemažos kritikos. Jis
pradėjo konstatuodamas, kad
amerikiečiai užs. politikoje sie-
kia dviejų tikslų: saugesnio pa-
saulio ir tokio, kuriame būtų
gerbiamos individualinės teisės.
Jei Amerika šiandien yra
saugesnė, tai tik dėl to, kad

ji atstatė savo jėgą. Kai jis,
prezidentas, perėmęs pareigas
1981 metais, sovietai jau 20
metų tęsė smarkiausią pasaulio
istorijoje ginklavimąsi. Aišku,
kad jie nori ne susilyginti su
JAV, bet pralenkti. Tačiau
JAV visą septintą dešimtmetį
liko tik žiūrovu. Dešimtmetis
apsileidimo susilpninęs JAV
gynimosi galimybes.

Abiem partijom pritarant,
pradėta atsiginklavimo prog-
rama. Atstatyta karių moralė,
papildyti atsarginių dalių san-
dėliai, pakeisti pasenę ginklai,
pagerinta ruošia ...

Faktas, kad per paskutinius
5-kis pereinimo dešimtmečio me-
tus su JAV nebuvo skaitomasi,
ką įrodė įvykiai nuo Angolos
iki Afganistano. Siandien esą
kitaip. Taika per jėgą nesas
tik šūkis -- tai yra gyvenimo
faktas.

Rašytojui Vytautui Alantui
premią bus įteikta Clevelan-
de š.m. gegužės 26 d. Ameri-
kos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Seimo metu.

Premiją įteiks pats mecenat-
as Simas Kašėlionis, ilgame-
tis Dirvos novelių konkursų
mecenatas, paskyręs 2,500
specialią premiją, Aušros šimt-
čio atžymėjimui.

(Nukelta į 3 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Reagano prezidentūra pagal Haigą. - Javų embargo atšaukimas ir savo sąjungininkų baudimas. - Fiasco Libane.

Pimame puslapyje susipažinę su prezidento Reagano užsienio politikos tikslais, vėl grįžkime prie jų vykdymo praktikoje. Kaip pasakoja buvęs Valstybės Sekretorius Haig savo atsiminimų knygoje 'Caveat: Realizm, Reagan and Foreign Policy', jis siūlęs Reaganui labai griežtai ieškoti sprendimo Centro Amerikoje, prezidento aplinka tačiau bijojo Vietnamo nuotaukų atgimimo. Pasirinktas daug švelnesnis variantas, kuris kol kas nieko gero nedavė.

Tačiau Centro Amerika nebuvo vienintelė vieta, kur susikryžavo JAV-Sovietijos interesai. Kaip atsimename, Reaganas paveldėjo ir Lenkijos bylą. Haig nuomone, tas kraštas buvo taip svarbus Sovietijai, kad dėl jo ji leistųsi ir į karą. Jau sekančią dieną po inauguracijos Haig išpėjęs Dobryniną, kad JAV į įvykius Lenkijoje nesikiš, tačiau to paties pageidauja ir iš sovietų. Dobryninas atsakė, kad sovietai padarys tai, ką padaryti turi. Haig galvojo, kad JAV iki tam tikro laipsnio gali paveikti sovietų elgesį Lenkijoje, tačiau negali iš esmės pakeisti padėties, nesigriebdamos ginklo.

Sovietai iš savo pusės žinojo, kad reformos Lenkijoje užkrės ir kitus satelitus. Solidarumas turi pralaimėti. Vienintelis klausimas - kada? Haig buvo įsitikinęs, kad viską, ką JAV gali padaryti, tai tik kiek nutolinti tą dieną ir prisidėti prie išvengimo tiesioginės sovietų intervencijos.

Tuo tarpu prezidento Saugumo Taryboje viešpatavo kitokios nuotaikos. Ten atrodė, kad atėjo gera proga duoti smūgį sovietams. To tikintis ten tačiau buvo galvojama, kad bus galima išvengti tiesioginio susirėmimo. Kaž kaip buvo svajojama, kad sovietus būtų galima paklupdyti ūkinėmis priemonėmis, nors visa JAV-Sovietijos prekybos apyvarta nesiekė nei vieno nušimčio visos sovietų ūkinės apyvartos. Kaip atsimename, Carteris buvo dalinai uždraudęs parduoti sovietams grūdus 1980 m. sausio mėn., sovietams puolus Afganistaną. Per rinkiminę kampaniją Reaganas žadėjo tą draudimą atšaukti, medžiodams ūkininkų balsus. Išrinktas prezidentu, jis nutarė išpildyti savo pažadą, prieš Haig patarimą. Haig pats netikėjo į ūkinę blokadą, tačiau ją atšaukti kaip tik tuo momentu, kada sovietų kariuomenė supo Lenkiją, jam atrodė netinkama. Nepaisant jo reikalavimų nesišubinti, kovo 21 d. ji pasiūlė patarėjas Meese ir painformavo, kad draudimas bus atšauktas balandžio 24 d. -- laikas buvo per trumpas net pasitarti su sąjungininkais.

Atšaukus tą draudimą, Baltieji Rūnmai tikėjosi sovietus nubausti neleidami pristatyti reikalingus reikmenis planuojamam dujotiekui į Vakarų Europą. Bet prezidentui Carteriui tam sumanymui nepasipriešinus iš pat pradžių, dabartinės pastangos jį sulaukyti tik pakenktų JAV sąjungininkams. Priešingai Haig lūkesčiams, Reagano sprendimas 'nubausti' europiečių firmas, kurios tiekė tai statybai, buvo paskelbtas dar prieš pranešant tą nutarimą Vakarų Europos valstybėms. Kaip žinia, tos priemonės dujotiekio nesusitabdė.

JAV nepajėgė suvaldyti nei savo prieš-sovietų, bet ir draugo-Izraelio, kuris (rašo Haig) niekadoms neturėjo geresnio bičiulio Baltuosiuose Rūmuose, kaip Reaganą. Gal kaip tik dėl to Izraelis paskubino naujokynų statybą vakariniam Jordano pakraštyje, eidamas prie de facto jo įjungimo, subombardavo Irako atominių reaktorių, labai griežtai priešinosi AWACS lėktuvų pardavimui Saudi Arabijai ir pagaliau, pasinaudodami pasikėsiniu prieš savo ambasadorių Londone, puolė Libaną 1982 m. birželio 6d. Jo pasiūlymai tam nebuvo paslap-

tis JAV-bėms. Jau metų pradžioje Reaganas parašė laišką Beginui, išpėdamas jį būti atsargiu remiant krikščionių faalangistų partiją kovoje prieš Siriją. Gegužės 21 d. Haig paprašė Saugumo Tarybos posėdžio JAV politikai karo Libane atveju, bet jį tai nebuvo atsižvelgta. Izraelis puolė, kada Reaganas buvo Europoje. Haig tada jau visai juto, kad užs. politiką vedė ne jis, bet William Clark, kurį jis buvo pakvietęs savo padėjėju į Valsybės D-tą, kad prezidentas ten turėtų savo žmogų ir kuris dabar buvo prezidento Saugumo Patarėjas. Per pokylį pas karalienę Windsorą pilyje, Clarkas painformavo Haig, kad JT pasiūlyta rezoliucija smerkianti Izraelį ir kad JAV balsuos už ją. Prezidentas tam pritaręs specialios krizės grupės, vadovaujamos viceprezidento Bush, patarimu. Haig dėl to protestavo pačiam Reaganui, kuris - pakeitęs savo nuomonę - pritarė Haig pasiūlymui rezoliuciją vetuoti, kas ir buvo padaryta.

Tuo tarpu kautynėse Izraelis buvo pasiekęs labai didelių laimėjimų ne tik prieš PLO, bet ir Siriją. Haig'ui atrodė, kad tokioje situacijoje galima būtų pasiekti to, ko niekas nesitikėjo: PLO, Sirijos ir Izra-

■ Iš kitos pusės

Mane maloniai nustebino DRAUGO kovo 23 dienos m.dr. vedamasis. Paprastai toje vietoje nepaliekama jokių abejonių: mes visi geri, o visi kiti mus skriaudžia, apgaudinėja ir be pagrindo kaltina. M.dr. didesnę straipsnio dalį paskyrė citatom iš prel. M. Krupavičiaus paliudijimo apie pirmas karo dienas Suv. Kalvarijoje, kur 'vietos iniciatyva' buvo išžudyta bent 110 žmonių, žydų ir nežydų, pastaruosius kaltinant komunizmu arba jam palankumu. Tokių įvykių buvo ir daugiau, nors gal ir be tokių iškilų liudininkų. Galima net teigti, kad jie karo ir katastrofų laikotarpiu yra neišvengiami. Pavyzdžiui, A. Vokietaitis pasakoja 'Laisvės Besiekiant' knygoje, dėl kurios buvo tiek daug laiškų DIRVOJE, kad jį, pagrindžio ryšininką su užsieniu, ką per plauką nesusaudė pasiryžę Lietuvoje likti partizanai. Blogiau, kad Krupavičiaus aprašyto ir panašių įvykių nepasmerkė ar bent nepagailestavo Laikinoji vyriausybė, ar jau tremtyje VLIKas, kada jam pirmininkavo tas pats Krupavičius ir kada toji institucija siekė vaidinti vyriausybę, reikalaujama diplomatų paklusnumo.

Toks, iš pirmos pažiūros tada visai be praktiškų pasėkų, mostas galėtų praversti dabar, besiginant nuo OSI (ypatingų kvotų įstaigos) puolimų. Juo labiau, kad tų kvotų reikalauja aiškinaisi norį ne tik atsikaityti 'dantis už dantį', bet svarbiausia, kad tokie įvykiai nepasikartotų ateityje. Jei toks pasmerkimas - ar dar geriau, koks tardymas ar kvota - būtų mūsų pačių institucijų pravesta, OSI negalėtų taip laisvai operuoti sovietų įstaigų patiekta medžiaga ir būtų patenkinamas reikalavimas įspėjimo atečiai. Atsiminkime tik vokiečių pavyzdį -- pravedus palyginti lengvą 'denacifikaciją', jiems šiandien nereikia išdavinėti savo tautiečių užsieniui jų kaltę spresti.

Zinia, dabar šaukštai po pietų. Galima tik pageidauti, kad medžiojant vadinamą karo nusikaltėlius nebūtų prasižengta su bendrais JAV teisės nuostatais, nes teisė su išimtim nelieta teise. Malonu tiek, kad net ir po visų tų baisių įvykių gimę siekia juos teisingai suprasti. (vm)

lio kariuomenių pasitraukimo iš Libano. Tik, žinoma, reikėjo skubėti. Bet Reagano artimiausia aplinka buvo sau pasistačiusi kitą uždavinį -- galų gale pašalinti Haig. Birželio mėn. kilo nemažų nesusipratimų, kas turi duoti instrukcijas tarp Beiruto, Jeruzalės ir Damasko važinėjančiam spec. ambasadoriui Habib. Haig reikalavo kalbėti vienu balsu, pabrėždamas, kad jei to negalima sutvarkyti, prezidentui geriau pasitarnautų naujas Valstybės Sekretorius. Birželio 25 d. Reaganas įteikė Haig neužlipytą voką, kuriame buvo raštas tik su viena eilute: Dear Al, su didžiausiu gailesčiu aš priimu jūsų atsistatydinimo prašymą, kuris formaliai dar nebuvo pareikštas. Buvo sutarta, kad Haig eis pareigas iki bus paskirtas ir prisaikdintas naujas Valst. Sekretorius. Liepos 2 d. atrodė, kad visi trys - PLO, Sirija ir Izraelis - sutarė atšaukti savo kariuomenes iš Libano. Dar savaitė - ir sutarimą galima būtų pasirašyti ir vykdyti, tačiau Baltieji Rūmai kitaip galvojo. Liepos 5 d. naujai paskirtas Valst. Sekretorius Shultz paprašė Haig būti tik jo 'konsultantu'. Haig atsisakė. Sekančią dieną buvo paskelbta, kad prezidentas sutiko pasiūlyti JAV dalinius į tarptautinę taiką palaikyti kariuomenę Libane. Tai buvusi, anot Haig, didžiulė klaida, nes iš karto pataisė pašlijusius Sirijos-sovietų santykius. Jų labai greitos naujausių ginklų siuntos paskatino Siriją atsakyti anksčiau pritarimo visų sietimų kariuomenių atitraukimui.

Kas toliau atsitiko, gerai atsimename. Nei marinių batalionas, nei karo laivų sutelkimas nepajėgė išlaikyti taikos. Jei Shultz galvojo, kad JAV galės lyg ir vaidinti tarpininko

tarp žydų ir arabų rolę -- jis apsiriko. Iš pradžios kaip tokie pasitiktai marinai, ilgainiui buvo imanevuti kaip į Izraelio palaikomų faalangistų sąjungininkų vaidmenį ir kaip tokie, praktiškai žiūrint, išvartyti. Kas tik įrodė, kad reikia turėti ne tik gerus norus, bet ir nuodugną susidariusios situacijos pažinimą. Intymiais Reagano patarėjams tačiau atrodė, kad Haig sudaro didesnę pavojaus ...

Pats Haig ir toliau palieka Reagano asmeniškų gerbėjų. Jis mano, kad Reaganas daug pasitarnavo Amerikos pasikėlimo savimi atgavimui ir jo instinktai esą sveiki. Ko trūko -- yra disciplina jo patarėjų tarpe.

Turint galvoje tokį patyrimą, negalima stebėtis ir kongreso nepasitikėjimu.

Owner/Operators

MUST HAVE ROAD TRACTOR
Due to increased business, we are paying 78¢ per mile loaded port to port for road drivers. City Drivers will be paid \$16.00 per move. Call Bill, 912-236-9492.

PROJECT ENGINEER

Plastics manufacturer requires engineer with experience in automation of injection molding machines. Must have both automation and robotic experience in plastics. Press sizes range from 200 to 2,000 tons. For confidential consideration send resume including salary history and requirements to: Personnel Manager, Michigan City Plastics, Inc. 500 N. Roeske Avenue, Michigan City, IN 46360 EOE/M/F/H.

MACHINE OPERATORS

JERSEY CITY MANUFACTURER HAS ENTRY LEVEL MACHINE OPERATOR POSITIONS AVAILABLE ON DAY OR NIGHT SHIFTS FOR INTERVIEW PLEASE CALL 9 AM TILL NOON.

201-432-2000 (14-17)

WANTED REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

FOR SMALL NORTHEASTERN CALIFORNIA COMMUNITY AND A 59 BED CONVALESCENT FACILITY.

Salary negotiable

WRITE TO BOB KING

ADMINISTRATOR

ALTURA, CALIFORNIA 96101

CALL COLLECT 916-233-3416 (9-18)

"Amber Holidays"

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

GEGUŽĖS 9	— \$1114.00	LIEPOS 18	— \$1361.00
GEGUŽĖS 14	— \$1335.00	RUGPIČIO 1	— \$1361.00
GEGUŽĖS 30	— \$1361.00	RUGPIČIO 13	— \$1528.00
BIRŽELIO 11	— \$1315.00	RUGSĖJO 5	— \$1361.00
BIRŽELIO 18	— \$1528.00	RUGSĖJO 17	— \$1127.00
BIRŽELIO 20	— \$1361.00	RUGSĖJO 26	— \$1142.00
LIEPOS 9	— \$1618.00	SPALIO 3	— \$1268.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite 1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

[staigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio
kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

PRISIKĖLIMAS IR ISTORIJA

Dr. Tomas Žiūraitis, D.P.

Prisikėlęs Kristus iš numirusių gyveno keturiasdešimt dienų savo šalyje. Prisikėlusįjį matė Marija Magdalietė ir kelios kitos moterys, mokiniai ir apaštalai. Jis pasirodė daugiau kaip penkiems šimtams vienu kartu ... Du iš jo mokinių aną pirmąją savaitės dieną -- Velykų sekmadienį paliko Jeruzalę ir išvyko į Emauso kaimą, nežinūrindami jvairių pasakojimų apie Mokytojo prisikėlimą. Mokiniais besikalbant ir besiginčijant, prisitartinio prie jų pats Kristus (kurio iš karto neatpažino) ir ėjo kartu.

Jie stabtelėjo prie to kaimo, į kurį mokiniai keliavo, o jų Mokytojas -- Prisikėlusis dėjos eina toliau. Paprašytas pasilikti su jais, Jis užsuko pas juos. Buvo vakarienis laikas. Susėdus prie stalo vakarieniauti, Jis paėmė duonos, sukalbėjo laiminimo maldą, laužė ir davė jiems valgyti. Tik dabar jų akys atsiverė, ir jie pažino Kristų, bet Jis pranyko jiems iš akių.

Mokiniai tuojau pakilo nuo stalo ir, išvykę iš Emauso kaimo, sugrįžo į Jeruzalę, kurioje jie rado susirinkusius Vienuoliką (apaštalu) su savo draugais. Šie jau buvo įsitikinę, kad "Viešpats prisikėlė". Velykų dienai dar nepasibaigus, Prisikėlusis pasirodė apaštalams, susirinkusiems kambaryje, į kurį Jis įžengė per užrakinintas duris. Jų tarpe nebuvo "vieno iš dvylikos" -- Tomo, vadinamo Dvyniu. Pagaliau po aštuonių dienų Tomas įsitikino ir įtikėjo, išpažindamas Prisikėlusį šiais žodžiais: "Mano Viešpats ir mano Dievas!" (Jon. 20,28). Tada Jis buvusį "skeptiką" mielai priėmė šitaip: "Tu įtikėjai, nes pamatei. Palaiminti, kurie tiki nematę!" (Jon. 20,29;).

Visi tie ir kiti pavyzdžiai ir liudijimai (Mat. 28, Mork. 16, Luk. 24 ir Jon. 20-21) rodo, kad Prisikėlimas yra ir dieviškas veiksmas, ir dievažmogiškas faktas. Prisikėlimo, kaip dieviško VEIKSMO, joks žmogus nematė ir negalėjo matyti. Taigi, ir jokia istorija negali prieiti Prisikėlimo kaip dieviško veiksmo.

Prisikėlimas, betgi, kaip dievažmogiškas FAKTAS, kūnu ir krauju yra paliudytas paties Kristaus. Tai ryškiau-

siai išlikęs išganymo istorijoje dievažmogiškas faktas, kurio įvykio istoriškumą ištikimiausiai liudijo ir liudys krikščioniškasis pasaulis su savo išpažinėjais ir kankiniais. Juo labiau, kad PRISIKĖLĖS Kristus yra ne tik žmogiška istorija, bet ir dievažmogiška istorija -- istorijos PILNATVĖ.

Sios istorijos Pilnatvės šviesoje galėtų vis labiau paaiškėti dar ir tai, kodėl kiekvieno žmogaus istoriškumas -- pats gyvenimas atsiskleidžia tik tiek, kiek pavienis žmogus pajėgia pažinti ir išpažinti žodžiu bei gyvenimu Prisikėlusįjį -- tą žmonių Kelią, Tiesą ir Gyvenimą.

Lietuviški margučiai, išmarginti pranciškono Gulbino.

R. Kisieliaus nuotr.

REAGANO UŽSIENIO POLITIKA...

(Atkelta iš 1 psl.)

"Mūsų principai reikalauja ne tik atgauti jėgą, jie taip pat moko kaip ją išnaudoti ... Mes likome ištikimi neagresijos principui. Jei kartais JAV, kaimynų prašoma, griebėsi jėgos kaip Granadoje, tai tik po to, kai paaiškėjo, kad jos kraujo ištroškęs režimas grėsė amerikiečių ir grenadiečių gyvybėms, ir kad apylinkės salų saugumas atsidūrė pavojuje. Kai tik laisvė ir saugumas buvo atstatyti, mes pasitraukėme."

"Nors mes labai skiriamės nuo Sovietų Sąjungos, gyvenimas šiame branduoliniame amžiuje verčia tarp savęs kalbėtis. Jei sovietų valdžia nori saugesnio ir žmoniškesnio pasaulio, ji ras tam pasiruošusį partnerį Vakaruose."

"Siekdami tų praktiškų principų mes stengiamės atgaivinti tą dvasią, kuri buvo būdinga mūsų pokario užsienio politikai -- abiejų partijų kooperacijos tarp vykdomos valdžios ir įstatymdavystės. Jei demokratų ir respublikonai susivienys siekdami keturių tikslų, mes padarysime didelės pažangos pakelį į saugesnį pasaulį."

"1. Reikia sumažinti branduolinio karo riziką ir sumažinti tų ginklų skaičių taip, kad tai sumažintų riziką, jog jie kada nors būtų panaudoti. Mes nenorime atominio karo, kuris negali būti laimėtas ir niekad neturėtų būti pradėtas. Bet neužtenka tik jo nenuvėsti, kad jo išvengtų. Prisidedant šiam dešimtmečiui mes susidūrėme su trim didėjančiomis problemomis: sovietų SS-20 raketų monopolio Europoje, pavojumi mūsų tolimos distancijos raketoms išrikiuotoms žemėje ir nesugebėjimu susitarti sulaukyti atominių ginklų didėjimą. Carterio administracija tai suprato. Faktinai tos problemos niekam nebuvo paslaptimi."

"Tie, kurie norėjo paskutinę minutę sulaukyti mūsų vid. distancijos raketų dislokaciją Vakarų Europoje, būtų pakirtę europiečių pasitikėjimą mu-

mis. Tie, kurie reikalavo apsiginklavimo užsaldymo dabartiniame stovyje, tik sutrukdytų balanso atstatymui, kuris tik vienas gali išlaikyti taiką. Tie, kurie nori sulaukyti MX raketos (prezidentas ją vadino "Peacekeeper") statybą, nesiskaito su abiejų partijų Scowcroft komisijos raportu ir neduoda sovietams jokio paskato tartis. Tai būtų lyg atlyginimas sovietams už jų atsisakymą derėtis."

"2. Sekantis iššūkis yra sustiprinti stabilumą strateginiuose svarbiuose rajonuose. Kiekvienas jų reikalauja skirtingo priėjimo, tačiau juos galima kiek subendrinti. Jie visi reikalauja ekonominės pagalbos, saugumo paramos ir diplomatinio tarpininkavimo mišinio ..."

"3. Trečias iššūkis yra sudarymas progos ekonominiam vystymuisi ir asmeninei laisvei. Amerikai tai yra ne tik karo išvengimas. Mes norime žydinčios ūkinės pažangos ir individualinės laisvės klestėjimo taikoje."

"4. Pagaliau turime atstatyti abiejų partijų paramą JAV užsienio politikai. Respublikonai ir demokratų turėtų kalbėti vienu balsu ieškodami taikos, demokratijos, asmeninės laisvės gerbimo ir teisės paisymo."

"Septintame dešimtmetyje mes pergyvenom per šimtą bandymų apriboti vykdomosios valdžios galimybes įvairiose srityse, liečiančiose užsienio politiką ... Nelaimei, daug kas kongrese jaučiasi esą dar Vietnamo eroje, kada vienintelis jų tikslas buvo tik kritikuoti, kada jie nesijautė partneriais nustatyti teisingą politiką išspręsti realioms problemoms."

Kaip konkretų pavyzdį prezidentas nurodė Libano atvejį. Kada, nustačius pagrindinį JAV tikslą, buvo viešai kritikuojami to tikslo siekimo būdai, tai tik trukdė diplomatams siekti sutarimo, padrašino Siriją ir prailgino kovas. Prezidentai turį pripažinti

Kongresą reikšmingesniu partneriu užsienio politikos formulavime, bet ir jo nariai turį jaustis atsakingi ne tik už kritiką, bet ir už bendrą politikos nustatymą ...

Kaip reikėjo laukti, prezidento kalba sulaukė nemažos kritikos iš Kongreso narių pusės. Atstovų Rūmų pirmininkas O'Neill teigė, kad prezidentas pats padarė savo politinę karjerą kritikuodamas buvusius prezidentus ir jų politiką. Tuo tarpu prezidento Saugumo Patarėjas Rober C. McFarlane teigė, kad Kongresas gali nesutikti su prezidentu svarstant politiką, bet syki jį yra nustatyta ir vykdoma, jos tolimesnė kritika gali tik sumažinti jos įgyvendinimo šansus.

Be to, galima abejoti, ar prezidentas iš tikro pasirinko reikalingas priemones. Apie tai kalba buv. Valstybės Sekretorius Haig savo atsiminimų knygoje, prie kurios dar kartą sustojome Apžvalgoje.

POLITINIS SAVAITGALIS

S.m. gegužės 11-12 d.d. New Yorke įvyks LB Politinių studijų savaitgalis - konferencija.

Konferencija, kurią rengia PLB, JAV LB, Kanados LB ir PLJS visuomeninių reikalų komisijos, pagrindinį dėmesį skirs Europos Parlamento priimtos rezoliucijos Pabaltijo reikalų klausimų iškelimui Jungtinėse Tautose. Konferencijos programą organizuoja bei koordinuoja PLB Visuom. Rkl. Tarybos pirm. A. Gečys ir vicepirm. G. Damušytė. Jiems talkina LB darbuotojai A. Zerr, J. Danys ir R. Stirbys. Konferenciją globoja New Yorko LB apygarda, kuriai pirmininkauja A. Vakselis. Konferencija baigsis šeštadienio vakarą Kultūros Židinyje, Brooklyne, įvyksiančiu banketu-koncertu, kurio metu bus pagerbtas Lietuvos Informacijos Centro New Yorke steigėjas kun. Kazimieras Pugevičius.

Šiuo metu JAV Kongrese yra daromi žygiai praveisti rezoliucija, atšaukiančia Jaltos susitarimus. Lietuvos visuomenėje minimu klausimu nuomonės įvairuoja. Pereitą vasarą vykęs PLB VI-sis Seimas priėmė nutarimą, pasisakantį prieš Jaltos sutarimų atšaukimą. Tuo tarpu VLIKO leidžiama ELTA š.m. sausio laidoje pasisako už Jaltos susitarimų panaikinimą. Ši mūsų veiksmų nusistatymą ir Jaltos konferencijos susitarimus nagrinės Algimantas Gureckas savo paskaitoje LB politinių studijų savaitgalio metu š.m. gegužės 11-12 dienomis New Yorke.

ENGINEER ELECTRICAL ENGINEER

Growing medical/dental manufacturing company is seeking a motivated Engineer with high voltage design experience. Solid state digital design and x-ray knowledge helpful. Must have BSEE degree. Excellent salary and benefits. Send resume or call collect:

Attention: DARRELL HANSEN
MDT CORP.
P. O. BOX 10668
NORTH CHARLESTON, S. C. 29411
803-552-8652 (14-16)

KONTRAVERSINĖS SAMPRATOS (2)

Asmens nuvertinimo 'kultas'

Kas seka mūsų lietuviškąją spaudą, tas be abejojimo yra pastebėjęs joje spausdinamus straipsnius apie pavienius, dažniausiai pačius aktyviausius mūsų veikėjus, išvardinant juos (ir net jų gimines) tikrais vardais ir pavardėmis, grubiai juos puolant dėl vienokios ar kitokios jų visuomeninės veiklos. Rašantieji, dažniausiai pasirašę slapyvardžiais, turbūt samprotauja, kad juo daugiau suniekins pasirinktajį asmenį, tuo daugiau ir garbingiau (kaipo to nedara) bus įvertinti patys.

Ir taip per 35 išeivijos gyvenimo metus perbėgo lyg kino ekrane darbai: barzdukų, nainių, kamantų, gailių, gečių, kviklių, garšvų, drungų, šulaičių, jonyčių, kuprionių, kezių, bobelių, gudelių šalkauskų, svilonių, raičių, dargių ir dar daugelio kitų, apie kuriuos (visus) jau galėtume išleisti ir antologiją.

Šių mano pasisakymų tikslas nebūtų kelti ir analizuoti (už ir prieš) jiems primetamas kaltes, tik pavaizduoti visą problemą, kaip kontroversinę sampratą. Kas mėgsta paskaityti rimtesnę knygą, turbūt bus atkreipęs dėmesį į dr. Juozo Girniaus veikalo 'Tauta ir Tautinė Ištikimybė' skyrelį 'Vienybė savo tarpe', kurį kalbant šia tema - galima būtų perspausdinti net ištisai. Tiems, kurie tos knygos 'neturėjo laiko' perskaityti, pacituosiu ar atpasakosiu keletą minčių.

...mylėti Lietuvą - rašo dr. J. Girnius - 'tai mylėti lietuvių, visus ir kiekvieną. Lietuvos meilė neatskiriama nuo meilės lietuviui ... (kitai da-

Jonas Rimkūnas

rydami J.R.) ... pradedame suktis beprotiškoj karuselėje: vienybės siekti vieni kitų niekinimu ... kada vienybę galima pasiekti ne prievarta, o tik laisvu susitarimu, pagrįstu pagarba vienu antriems ...'

Dr. J.G. anaipatol nemano, kad gyvenant visais atžvilgiais pluralinėje bendruomenėje, kritikos nereikėtų. Jis rašo: '... kritikos dvasia yra būtina sąlyga siekti pažangai ir kovoti su kūrybinių pastangų iškeičimu į savitarpę reklamą ...' Tačiau pati elementariausioji tiesa būtų -- tikrąja kritika svarstyti-vertinti žmogaus veiksmus ar kūrybą, bet nepaversti jos (kritikos, J.R.) teismu paties žmogaus. '... Nevalia žodį nužeminti į plūdimo priemonę ... nę aštriausioje kritikoje nepamirština pagarba žmogui, reikalaujanti vengti tiek stačiokiško grubumo, tiek sofistinės 'elegancijos'. Tenka savo nuomonę pasakyti tiesiai, bet taip, kad nebūtų gėda susitikti tą, kuriam ji buvo pasakyta ...' - pabrėžia dr. J. Girnius.

Ką gi darome mes? Mes, kaip sakydavo buvęs prezidentinis kandidatas B. Goldwater, giliai širdyje žinome, kad mūsų užpultieji asmenys nėra tokie, kokiais mes juos pristatome. Užtektų vienos rankos pirštų suskaičiuoti asmenis, kurie gyvenę ir dirbę mūsų tarpe, mus išdavę ir grįžę į tėvynę išijungę į okupanto propagandines tarnybas ir rašo propagandinius leidinius, nuvertinančius mūsų išeiviją ir jos vadus. Mes neturime pil-

nų įrodymų, kad tokių ir dabar nesama, atseit, infiltruotų į mūsų tarpą. Tačiau veikliausieji mūsų - buvę ir esantieji žmonės - buvo ir yra ištikimi savo tautai patriotai, nevienas turintis artimųjų žuvusių ar nukankintų partizanų, ar išvežtųjų į Sibirą tarpe. Kantariai ir sąžiningai jie dirba tą nedėkingą, finansiškai nuostolingą, lietuviybės išlaikymo darbą, aukodami savo jėgas ir nuo šeimų pavogtus laisvalaikius. Įrikiuoti juos į tautos priešų tarpą būtų gerokai kontroversinė samprata ir labai tolima tikrajam patriotizmui, pagal ankstesniasias dr. J.G. mintis.

Faktiškai, mes jų nemėgstame tik todėl, kad jie - vadovaudamiesi kitokiais, kartais ir labai realiais motyvais - yra pasirinkę kitokių tėvynės gelbėjimo metodus, tačiau dirba vienam ir tam pačiam tikslui. Pagalvokime. Ar jau tai būtų 'niekėsiškumo' pažymys, jeigu žmogus turi gražią ir, jo manymu, įvykdomą idėją sujungti visus išeivius vienon organizacijon ir tuomi, jėgų neskalbant, daugiau nuveikti tautos bylai? Ar tai būtų jau 'dangaus keršto šaukiantis' nusi-kaltimas, kada žmogus, visą savo gyvenimą atidavęs jaunimo organizacijoms ir išsisiekęs savo asmeniškose profesijoje pas amerikiečius ir nepamirštamą garbės poziciją, gauna progos per amerikiečių aukštasis mokyklas nuvykti į savo numylėtą kraštą ir ten paskaityti keletą paskaitų broliams lietuviams, būsimiems miškininkams? Ar galime reikalauti iš kunigo, kuris dirba kultūriniam bare ir kelia amerikie-

čių tarpe pasigerėjimą lietuvių menu ir reprezentuoja mus kaip kultūringą tautą, kad jis - nuvažiuos į kraštą, kur kunigai praktiškai 'eliminuojami iš bendrosios rinkos' - užsidėjęs kunigo sutaną vaikščioti Vilniaus gatvėmis ir pasakotų apie kenčiančią Lietuvą, arba suorganizuotų genocido parodą Vilniaus Meno Akademijos patalpose?

Viskam yra ir vieta ir laikas. Tai gal tik keleta užuominų, liečiančių mūsų 'opoziciją'. Žinoma, neatsilieka ir 'pozicija', tik jie, mano manymu, daug gudresni. Jų spaudoje teko pastebėti pavardėmis linksniojamus tik vieno Chicago dienraščio redaktorių ir mūsų laisvinimo veiksmų pirmininkus. Turbūt susitarę, nė vienas iš užpultųjų veikėjų (gal tik m.dr. iš Draugo) užpuolimus nereaguoja, atseit, ignoruoja. O ignoravimas, anot vieno mūsų žurnalisto žodžių, esąs daug blogiau už blogiausią kritiką.

Jeigu tai būtų ir viskas, tai dar būtų pusė bėdos. Tačiau, sekantieji mūsų išeivijos gyvenimo pulsą žinome, kad tai dar ne viskas. 'Pozicijos' žmonės, išsisiekę į aukščiausius lietuviškos išeivijos vairavimo punktus, prie 'valdžios lovio' kitaip galvojančių, nors kartais ir aukštesnės inteligencijos asmenų, jau nebeprileidžia. Sitų, atstumtųjų, veikla ir pozityvūs darbai lieka spaudoje nepastebėti, ar vos tik paminti tikrai būtinam reikalui esant. Ne vienam jų, jau iš mūsų tarpo atsiskyrus, tik po keletos dienų pasirodo spaudoje smulki žinutė, kad tokio-tokio, atseit, beveik 'pašlamėko', jau nebėra ...

Tad kaip mes galėtume tas, manau klaidingas, asmens nuvertinimo 'kulto' apraiškas aplyginti, ar pakreipti gerojon pusėn? Dr. J. Girnius savo veikale siūlo:

1. Kiekvienam lietuviui parodyti brolišką pagarbą ir objektyviai įvertinti jo darbus.

2. Visą, ką pasiekiamo pozityvaus, turime sutikti su džiaugsmu, lygiu dėmesiu ir lygiu objektyvumu, neklaušiant ar tai savas, ar svetimas laimėjimas.

3. Nesigriebti nešvarių veiklos priemonių (paniekos, demagogijos, insinuacijų).

Vieno Chicago dienraščio kolumnistas Sidney J. Harris yra parinkęs gražių pasisakymų, tema - kas reikėtų daryti, kad pasaulis būtų geresnė vieta gyventi? Stai keletas jų:

1. Prisiminkime, kad mes iš esmės visi norime tų pačių dalykų ir kad pažiūrų skirtumai yra mažiau svarbūs, negu mūsų siekių panašumas.

2. Respektuokime gerį lygiai kaip blogį. Kitais žodžiais tariant - yra daug lengviau žmogaus nekęsti, negu padėti užgydyti nesantaikos žaizdas.

3. Laikykime visus žmones tokiais, kokie jie turėtų būti, nes tai yra vienintelis kelias jiems pasidaryti tokiais, kokie jie galėtų būti.

Iš savo pusės dar pridėčiau: daugiausia stokojame tolerancijos ir geros valios. Gyvename demokratiškame krašte, seniai jau pamiršę ar apmiršę

visokias diktatūras. Žmonės, kurie dėl savo būdo savybių (ar sau jau taip patys įsikalbėję) negali būti tolerantiški visiems lietuviams, neturėtų išeivijai vadovauti. Cia mums naujų frontų nereikia. Anot dr. J. Girniaus - '... išeivijoje tėra tik dvi realios 'partijos': tie, kurie priešinamės likimui, tikėdami lietuvių ir tie, kurie koegzistuojame su likimu, leisdami netautėjimo lemtin. Ne tarp savęs tenka varžytis, o už visų laimėjimą kovai už laisvą Lietuvą krašte ir gyvą lietuvių išeivijoje ...'

PHILADELPHIA

ISISTEIGE
TEATRO BŪRELIS

Philadelphijoje isisteigė dramų mėgėjų būrelis, kuriam vadovauja Julija Dantienė, daug metų dirbusi teatrinėje veikloje Chicagoje. Pirmas grupės pasirodymas bus šeštadienį, gegužės 5 d. 7 v.v. Lietuvių Namuose, 2715 E. Allegheny Ave. Bus suvaidinta Julijos Dantienės parašyta ir jos pačios režisuojama vieno veiksmo komedija 'Prie dangaus vartų'.

Grupę sudaro teatro mėgėjai nuo vidurinės iki pačios jauniausios kartos. Dekoracijas ir kostiumus projektuoja Gema Kreivenaitė, apšvietimą - Vytautas Bagdonavičius, o garsinę techniką - Kazys Romanas.

Salia dramos būrelio pasirodys Vyrų Dainos Vienetas vadovaujamas Vyto Maciūno. Programą pajvairins Julija Dantienė su savo kūrybos humoristika.

Vakaro eigoje įvyks tradicinis LB apylinkės abiturientų pristatymas ir jų apdovanojimas Bendruomenės ženkluku - Vytimi. Tai keturi jaunuoliai-jaunuolės, kurie bent kokiu nors būdu reiškiasi lietuviškame apylinkės gyvenime: Paulius Krakauskas, Sally Litvinaitė, Rima Pliuskonytė ir Birutė Snipaitė.

Sis Philadelphijos LB apylinkės renginys šiais metais pavadintas 'Linksmavakariu'. Tikimasi, kad visuomenė gausiai 'Linksmavakaryje' dalyvaus - pasijuokti, pakelti savo nuotaiką, paskatinti jaunuosius abiturientus toliau reikštis savo lietuviškoje bendruomenėje ir pasidžiaugti naujo dramos būrelio pirmu bandymu atgaivinti lietuvišką teatrą Philadelphijoje. Kadaise čia būta net kelių teatro grupių, kurios savo veikla buvo pasižymėjusios visoje Amerikoje. Naujieji ateiviai tik pirmajame 'dypuku' dešimtmetyje reikėsi sceninėje veikloje.

Linksmavakario bilietų kainos: \$7 suaugusiems, \$5 studentams, o Vinco Krėvės šešta dienos mokyklos mokiniams, kaip ir į visus LB renginius, įėjimas nemokamai. Visuomenė kviečiama bilietus įsigyti iš anksto. Norintieji gali užsisakyti stalus, bet ir pavieniui asmenims bus surastos vietos. Užsakymus priima apylinkės išdininkė M. Sušinskienė, tel. (215) 927-2467.

(tg)

UNION TOURS, INC.

Malonios Baltijos Kelionės — 1984

MINI TOURS — 5 Naktys Vilniuje — 2 Naktys Talline — 2 Naktys Helsinkyje.

Viso 10 Naktų/11 Dienų

Kelionės Nr.	Išvykstame	Grįžtame	Kainos iš New Yorko/Montrealio
401	Gegužės 30	Birželio 9	\$1394
402	Birželio 13	Birželio 23	\$1566
403	Birželio 27	Liepos 7	\$1566
404	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 18	\$1566
405	Gruodžio 26	Sausio 5	\$1175

MAXI TOURS — 5 Naktys Vilniuje — 3 Naktys Rygoje — 2 Naktys Talline

3 Naktys Helsinkyje

Viso 14 Naktų/15 Dienų

410	Gegužės 30	Birželio 13	\$1538
411	Birželio 13	Birželio 27	\$1710
412	Birželio 27	Liepos 11	\$1710
413	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 22	\$1710

Į kelionių kainas įskaitoma — kelionė ten ir atgal FINNAIR linija. Trys valgiai kasdien Baltijos kraštuose, plaukiojimas laivu MS GEORG OTS Helsinki/Tallin/Helsinki ir valgiai, priėmimo pietūs Helsinkyje ir pusryčiai. Dvi įžymybių apžiūrėjimo kelionės kasdien Baltijos kraštuose įkaitant ekskursijas į Kauną ir Trakus. Kelionių grupės apsištos Tomi Helsinkyje, Viru Talline, Latvių Rygoje ir Lituania Vilniuje. Išvykimai iš Vakarų — Westcoast bus registruojami individų patogumui.

Informacijai kreiptis pas Stephanie Horton 212-683-8500
Union Tours, Inc. 6 East 36 Street, New York, N.Y. 10016.

KŪRYBA IR MOKSLAS

ALEKSANDRAS KUČIŪNAS

ir jo darbai

Stasys Santvaras

Ziūri į laiką, rankioji pralėkusių metų skeveldras, ir kiek ten randi pažįstamų veidų, reikšmingų žmogaus darbų ir pastangų! Siuo atveju žvilgsniai krypta į muziką Aleksandrą KUČIŪNĄ, gimusį 1914.IV.15 d. Visiem juk buvo jaunystė, svajonių, nerimo ir dvasinių polėkių laikotarpiai, buvo ir apsisprendimo metai. Iš praeities nelaimių ir ūkanų kildami, pagaliau supratome, kad niekas kitas to nepadarys, kad tik mes patys tegalim ugdyti savo tautinę kultūrą - atkasti tuos Gėrio ir Grožio lobius, kurie ilgus amžius krovėsi lietuvių tautos dvasinėse gelmėse. Prieš vieną šimtą metų jau gan garsiai buvo pradėję skambėti varpai, kad lietuvių tauta miršta, o nūdien štai turim tokių savo kultūros vertybių, kurių jau jokia niekšybė nebegali sunaikinti.

Aleksandras Kučiūnas nuo ankstyvos jaunystės įsijungė į lietuvių muzikinės kultūros ugdymą. Įsijungė tuo metu, kai iš mėgėjiško muzikavimo iškopėm ir jau buvom pradėję siekti aukštesnių muzikos meno pakopų. (Cia dera prisiminti, kad mūsų muzikos meno kultūra yra daug senesnė - pvz., populiariusis Vilniaus univ. prof. Zigm. Liauksmi-

nas XVII a. parašė veikalą Ars et praxis musicae, kuriuo gan ilgą laiką naudojosi ir kai kurie Europos universitetai). Al. Kučiūno gyvenimo, siekimų ir darbų metai, nors ir baisesių audrų blaškomi, drauge yra ir lietuvių tautos galingo kultūros ūgtelėjimo laikai. Kiekvienas, kuris tik pajėgė, tuo metu nešė ir pylė savo dalį į bendrą aruodą. Ir štai, kai tie darbai buvo dirbami ištisus 50 metų, apie muziką Al. Kučiūną dabar su džiaugsmu galim tarti, kad jis yra atskira savaiminga ir kūrybinga asmenybė, turinti garbingą vietą lietuvių muzikos meno istorijoje.

Al. Kučiūnas - pianistas, dirigentas, muzikologas, muzikos mokytojas. Kaip pianistas, kaip Valst. Operos teatro koncertmeisteris, jis dirbo 1933-1940 metų laikotarpy. Tada jis akompanavo bendrom Operos repeticijom, solistam padėjo ruošti naujus vaidmenis, pats gilinosi į muzikinį operinių veikalų statymą scenoje. Jaunam, talentingam ir kritiškam vyrui, be abejo, tai buvo neblogo mokykla. Dirigento lazdele Al. Kučiūnui patikėjo vokiečiai - Drezdene jis dirigavo operečių ir operų spektaklius. 1939 metais, dar nepr. Lietuvoj, Al. Kučiūnas

pasireiškė kaip muzikologas - parašė ir išleisdino stambiają studiją apie vokiečių romantinės muzikos milžiną R. Wagnerį. Pokario metais, po stovyklinio gyvenimo pastogėm, Al. Kučiūnas su liet. operos solistais Detmolde pastatė G. Rossinio op. Sevilijos kirpėją, o su mūsų baleto artistais Augsburgėje - Delibes Kopeliją (su abiem veikalais aplankyta ne viena liet. DP stovykla). Vieną ar kitą muzikos discipliną kurį laiką jis dėstė Chicago muzikos mokykloj, o nuo 1966 m. du ar tris metus buvo operos klasės vedėjas Washingtono valst. universitete, Seattle mieste. Kaip dirigento asistentas keletą metų dirbo Lyric operos teatre, Chicagoj.

Lietuvių Opera - tai ta sudėtinga muzikinė veikla, kurion Al. Kučiūnas 1956-1977 metų laikotarpy (su pora trumpų pertraukų) buvo įsijungęs visais savo sugebėjimais ir išmintim. Velionis komp. Vl. Jakubėnas apie tuos Kučiūno darbus mum yra palikęs tokias mintis: "Turėdamas igimtą vadovavimo dovaną, jis (Al. Kučiūnas) Chicago Operos sambūrį vedė nekompromisiniu keliu, lygiuodamas į profesinį lygį, reikalaujamas ritminio tikslumo, intonacinio grynumo ir bendros muzikinės linijos supratimo tiek iš dainininkų, tiek iš choristų. A. Kučiūnas pripratino chorą prie grynai orkestrinio dirigavimo, nesileisdamas į kompromisinius mosto palengvinimus net ir ten, kur jie kartais būna galimi".

VI. Jakubėno kompetetingam žodžiui tegalima tik nusilenkti. Chicago Lietuvių Operos istorijoj įrašyta, kad Al. Kučiūnas, kaip to sambūrio dirigentas ir meno vadovas, pastatė 14 operų, dirigavo 52 spektaklius, gan dažnu atveju koreguodamas ir veikalo režisierių darbą. Išėvinio gyvenimo sąlygom - tai dideli kiekiai ir labai reikšmingi darbai. Jei iki šiol dar tebeturim Chicago Lietuvių Operą, jei profesionaliai tebeskamba Operos choras, tai čia, greta chormeis terių ir kitų sambūrio veiksmų, daug nuopelnų turi ir A. Kučiūnas, nes, kaip sena tradicija byloja, dirigentas visada taria paskutinį veikalo apdailos žodį. Norėdami tiem faktam duoti gilesnę prasmę, ir vėl atsiremkim į VI. Jakubėną: "Jei tam tikra vienos tautybės žmonių grupė bendrai dirbdama, vartodama savo kalbą, sėkmingai įvykdo atskirą uždavinį ir randa plataus pritarimo visuomenėje, tai toks veikimas kiekvieno atveju vertintinas kaip tautinės sąmonės stiprinimasis".

Tautinės sąmonės stiprinimui ypač reikšmingi buvo lietuviškųjų operos veikalų staty-

Muz. Aleksandras Kučiūnas

mai Chicagoj. Al. Kučiūnas su Chicago Lietuvių Opera pastatė net tris lietuvių kompozitorių op. veikalus - J. Karnavičiaus "Gražiną", K.V. Banaičio "Jūrą ir Kastytį" ir Jul. Gaidelio "Daną". Jei muziko klausia galėjo prisiminti Kaune statytą ir daug sykių vaidintą Gražiną, tai Banaičio ir Gaidelio darbai dirigentui buvo visai nauja ir neįsmėginta medžiaga. Tom dviem operom Al. Kučiūnas turėjo sukurti pirmą atlikimo versiją, kuri galėjo būti sėkminga, galėjo būti nesėkminga.

Kaip miela šiandien prisiminti ir paliudyti, kad dirigentas Al. Kučiūnas Banaičio ir Gaidelio operų studijom skyrė ypač daug laiko, dirbo dienom ir naktim, pajėgė savo interpretacijos mintis perduoti ir visam Operos sambūriui - solistam, chorui ir orkestrui. Tų operų statymo pirmoji versija, Al. Kučiūno sukurta, kaip daugelis žinom, buvo sėkminga ir išpūdinga. Kai prie liet. operų statymo pridėdai dar vienuolika op. veikalų (ir tokių didelių, tokių sudėtingų kaip Rigoletto, Faustas, Carmen, Trubadūras, Aida, Tosca ir G. Verdi Requiem) - pradedi gyvai suvokti, kad Aleksandro Kučiūno asmenybė, taip spalvingai pasireiškusi lie-

tuvių muzikiniame gyvenime, kažkur yra susilietusi su labai tolima ateitimi.

Ziūri į laiką, rankioji pralėkusių metų skeveldras, ir kiek ten randi pažįstamų veidų, reikšmingų žmogaus darbų ir pastangų! ... Radom ir tų "mūrų", kuriuos statė muzikas Al. Kučiūnas. Tie "atradiimai" nebuvo studija, o buvo tik drovi pastanga pagerbti vyrą, kuris tiek daug dirbo, norėdamas muzikos meną išlaikyti aukštomis lietuvių išėvių permainingoj buity.

Atklysta gandai, kad šiuo metu Al. Kučiūnas rašo studiją apie kai kuriuos lietuvių kompozitorius. Mažai tokių darbų teturim, tai ir vėl viena spraga bus užlopyta! Ir štai ta proga atbėga anie metai, kai jaunas autorius džiaugėsi savo darbu, skirtu komp. R. Wagneriui. Aukštas, lieknas, visada gražiai ir skoningai apsirengęs, santūrus kalboj, bet savo nuomones reiškiantis drąsiai ir atvirai, retkarčiais prašvintantis labai jaukia šypsena, kupinas intelektualinio alkio ... Ar jis tebėra toks pat - nelengva pasakyti, nes labai retai, labai retai tesusitinkam ...

Tegul būna šviesūs, ilgi ir kūrybingi Aleksandro Kučiūno metai!

Dvidešimt antrasis Dirvos NOVELĖS KONKURAS

Mecenatas SIMAS KAŠELIONIS

- **Tema.** Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.
- **Ilgis.** Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėlė rašytų, su dvigubu tarpu.
- **Laikas.** Paskutinė rankraščiui įteikti data 1984 m. birželio 15 d.
- **Adresas rankraščiams siųsti.** Dirva, Novelės konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.
- **Paruošimas.** Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėlė ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėdama uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Vokelis nebus atidarytas nelaimėjus.
- **Sąlygos.** Laimėjusiam autoriui bus įteikta mecenato Simo Kašelio 600 dolerių premija, Dirva turi teisę premijuotą novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje ar atskiru leidiniu novelių rinkinyje.
- **Nepremijuoti rankraščiai.** Gražinami tik autoriams prašant.
- **Jury komisija** iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

As a Daughter of St. Paul, blending

contemplation with the active apostolate, You can attain personal holiness and relieve the urgent spiritual needs of mankind. Give Jesus Master, the Way, Truth and Life through the media of communication: press, movies, radio and TV. Reach the people of today with the means of today!

age limit 14-26
Write: Daughters of St. Paul
172 N. Michigan Ave.
Chicago, Ill. 60601
or call 312-346-4228

name _____
street _____
city _____ state _____ zip _____
age _____ grade/occupation _____

VETERANĄ BENDRUOMENININKĄ PAGERBIANT

Poetas Stasys Santvaras, aštuonių lyrikos knygų autorius, dramų ir operų libretų kūrėjas, yra ir paslaugiausias bendruomeninių darbų, reikalų ir renginių pribūšas.

Dažnai net nuostabu, kad žmogus sulaukęs jau garbingo amžiaus ir, atrodo, reikliai jau užsitarnavęs poilsio, tebėra tas neišsėmiamas perpetuum mobile - literatūrinuose, visuomeniniuose ir bendruomeniniuose reikaluose.

Nuostabu ir tai, kad savo plačia ir šakota erudicija sušpėja visur išsamiai, su įžvalga, pasekti išeivijos daugiau ar mažiau gyvą, reiklį, dažnai ir banguojančią kultūrinę bei bendruomeninę veiklą.

Nuostabiau, kad tie ir panašūs užimėjimai - didele dalimi, labai dažnai - atsiduria jo darbo kabinete ir prašosi pagalbos.

— Tai ir vėl paskaitai ruošiesi?

— Taigi. Ruošiuosi. Ana, va, atėjo pareigonis ir sako: 'Visų prašė - niekas nesutiko, tai gal jau dabar Tamsta, mielas, susimylėsi' ...

Ir kai žvelgi, jau iš perspektyvos, matai kiek daug tokių pasigailėjimo (susimylėjimo) aktų poetas Stasys Santvaras yra suteikęs. Paskaitos literatūrinėms temoms, minėjimų progoms, kultūrinių aspektų apžvalgoms, gimtosios kalbos tikslėniam puoselėjimui, enciklopedinėm santraukoms, dramoms, muzikos, poezijos aptarimams ir visokiausiems, beveik nebeįsiskaičiuojamais, bendruomeniškai veiklai - visai jos eigai, pasisėkimams ir nuomūkiams ženklinti yra - šis, pagal Homera, vyras iš vyrų - tai išeivijos bendruomenei, su giliu įsijautimu, preciziškumu ir meile pasitarnavęs.

Tikras esu, kad visus tuos jo raštus, ne rimais sudėtus, išlei-

dus -- būtų neįkainuojamas palikimas!

Sia proga, tikiu, dera priminti poeto Stasio Santvaro išleistus raštus ir paraginti tautiečius su jais susipažinti. Pradedant 1923 metais išleista 'Saulytė' - dramatinė opera, 1924 m. 'Saulėtekio malda' - lyrikos rinkinys, 1926 m. 'Minių mylimoji' - dramatinė opera, 1936 m. 'Pakalnių debesys' - lyrikos rinkinys, 1939 m. 'Giesmės apie saulę ir sielą' - lyrikos rinkinys, 1942 m. 'Zvejai' - 4 v. drama, statyta Lietuvoje, Estijoje ir Latvijoje, o taip pat ir Australijoje, Adelaidės savišvieklininkų teatro. 1944 m. - 'Kaimynai' - 7 pav. pjesė, statyta Kaune ir Australijoje. 1943 m. 'Pagirėnai' - 4 v. lyrinė drama, muz. St. Simkaus, statyta Kaune. 1943 m. 'Sužadėtinė' - 5 pav. baletinis libretas, muz. J. Pakalnio, 1945 m. 'Laivai palaužtom burėm' - lyrikos rinkinys, 1959 m. 'Atdari langai' - lyrikos rinkinys, 1962 m. 'Auks taurė' - poezijos rinktinė, 1962 m. 'Dana' - prologo ir 3 veiksmų lyrinė drama, muz. Juliaus Gudelio, statyta ir išleista Chicagoje. 1976 m. 1 v. lyrinė drama (pagal B. Sruoga) muz. V. Marijošiaus, statyta Chicagoje. 1977 m. 'Dainos ir sapnai' - lyrikos rinkinys. 1978 m. 'Rubajatai' lyrikos rinkinys, LRD-jos premijuotas, įamžinęs lietuvių lyrikoje senąjį Omar Khayyam formą. 1981 m. 'Lietuviai' I Lituanai - prologo ir 3 v. lyrinė drama, muz. A. Ponchiello, vertimas iš italų kalbos, atitaisant istorines libretisto A. Ghislanzoni klaidas. Ir 1983 metais lyrikos rinkinys 'Buvimo pėdsakai', išleisti Vilties draugijos leidyklos mecenatų reikšmingais lietuvių tautos atbudimo - Aušros Metais.

Ne šio rašinio tikslas visus

šiuos leidinius kaip nors kitaip apžvelgti, o vien tik suminint juos pristatyti veterano bendruomenininko, poeto Stasio Santvaro kraitį.

Ta pačia proga primintina, kad šį lietuvių literatūrai palikimą -- tokį koks jau dabar yra -- jam vos įpusėjus (1945) tūli poeto 'draugai' kėsinosi su mažinti, tardami, kad likusios kraičio skrynios liks tuščios. Laimė, kad jie klydo. Ir laimė, kad tebetūno tylūs slapyvardėse pasislėpę.

Lietuvių Bendruomenė Amerikoje, jos padalinio LB Bostono apygardos iniciatyva, š.m. gegužės 13 d. 3 val. po pietų, First and Second Church salėje, Bostone, rengia popietę su poetu STASIU SANTVARU ir pianistu Vytautu Bakšiu.

Tikimės, kad visi bendruomenininkai ir poeto bičiuliai mums pritars ir savo gausiu atsilankymu pagerbs poetą, veteraną, bendruomenininką Stasį Santvarą.

Jonas Rūtenis

DETROIT

'SVYTURIO' RENGINYS

Balandžio 8 d. Sv. Antano parapijoje buvo didelė šventė. Tą dieną buvo užbaigta Velykinis susikauptimas-rekolekcijos, kurias pravedė dr. kun. Valdemaras Cukuras, atvykęs iš Putnamo.

Tuoju po mišių, parapijos patalpose įvyko Jūrų šaulių 'Svyturio' kuopos renginys. Kuopos moterų sekcijos vadovė Angelė Bukšnienė, talkininkaujant padėjėjoms ir šaulėms, tam renginiui buvo gerai pasiruošusios ir prisigaminusios užtektinai įvairaus ir gardaus maisto.

Parengimų vadovas Petras Bukšnis ant dviejų stalų turėjo išdėstęs 52 loterijos dovanas, daugiausiai iš įvairių gerimų bonkų ir keletos knygų. Išdalinus dovanas, P. Bukšnis paminėjo dovanų aukotojus, kurių dosniausias buvo Petras Jocius, paaugojęs 57 dolerius.

Kuopos pirmininkas Bronius Valiukėnas padėkojo rengėjams, talkininkams ir svečiams, ir pakvietė visus atvykti į Pilėnų stovyklos atidarymą birželio 3 dieną.

Renginyje dalyvavo ne tik detroitiškiai, bet ir apylinkių lietuviai. Renginys skaitomas pavykusiu.

(ag)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

SEPTINTOSIOS LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS

Bilietu Informacija

Šokių šventė įvyks Kolizijoje, Richfield, Ohio,
1984 liepos 1.

Bilietai gaunami:

CLEVELANDE:

Valdonė Žiedonis, 18706 Kildeer, Cleveland, Ohio
44119

Patricia — (216) 531-6720, 794 East 185 St., Cleveland,
Ohio 44119.

CHICAGOJE:

Vaznelių "Gifts International" krautuvėje, 2501 West
71st St., Chicago, Ill. 60629, tel. (312) 471-1424.

TIKETRON:

visur JAV-se su kredito kortele: Lithuanian Folk
Dance Festival.

BILIETŲ KAINOS: \$14.00, \$10.00, \$7.00 ir \$5.00.

Organizacijos, užsisakiusios ir sumokėjusios už ne
mažiau kaip 25 bilietus iš anksto per Coliseum
gaus \$2.00 nuolaidą nuo kiekvieno bilieto.

ISKILMINGO BANKETO BILIETAJ

BANKETAS įvyks liepos 1 d. Stouffers Inn on the Square viešbutyje.
Kaina: \$27.00.

JAUNIMUI — Holiday Inn — Rockside. Kaina jaunimui: \$13.00.

BILIETUS PLATINA:

Ona Jokūbaitienė — (216) 481-7161

3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117

Romas Zorska — (216) 371-0130

4113 Silsby Rd., University Hts., Ohio 44118

Bilietus užsakant paštu, žekius rašyti: Lithuanian Folk Dance Festival,
Inc. ir pridėti sau užadresuotą voką su pašto ženklu.

Bilietu Platinimo Komisija

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Simon Travel
nauju pavadinimu

AUDRA Travel
kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE

Gegužės 15

Rugsėjo 4

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Gegužės 21

Liepos 4

Rugpjūčio 9

Gegužės 29

Liepos 12

Spalio 2

Birželio 27

Liepos 26

Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS

Gegužės 21

Rugsėjo 10

Liepos 10

Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis.
Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų (staigoje) jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus išskviatimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St.W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kelionių (staigos) registracijos numeris — 2159872

Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Aldonos Stempužienės rečitalis

Vytautas Matulionis

Aldona Stempužienė, mezosopranas, 1984 m. balandžio 8 d. Clevelande, Dievo Motinos parapijos salėje, dar kartą atidavė savo metinę 'menininkės duoklę', vėl suruošdama naują, jau tradicija virtusį, dainų ir arijų rečitalį. Tai rodo, kad solistė nestokoja kūrybinio polėkio, nuolat tobulinasi ir jaučia atsakomybę visiems dainos menu besidomintiems.

Rečitalio programa nelengva, nekasdienė, įvairi ir nenuobodi. Pirmoje programos dalyje solistė padainavo 'Ah! Perfido!' (koncertinė arija Op. 65 - Ludwig van Beethoven), 'Sakmių suite' (Kazio Būgos su rinkta tautosakine medžiaga pagrįsta Felikso Bajoro kompozicija) ir arija 'Sudie, miškai!' iš Čaikovskio operos 'Orleano mergelė' (Jeanne d'Arc). Antroji programos dalis susidėjo iš dviejų Jono Svedo kompozicijų - 'Prisijaukinsiu sakalą' ir 'Pasakų sakalas' - parašytų Henriko Nagio eilėraščių tekstams ir iš Manuel de Falla dainų pynės 'Siete canciones populares espanolas'.

Beethoven'o arija 'Ah! Perfido!' nepriklauso jokiai operai. Ji yra grynai koncertinė kompozicija (tokių arijų nemažai yra prirašęs Mozart'as), nors daugelis dar ir dabar klaidingai mano šią ariją esant Beethoven'o vienintelės operos 'Fidelio' ištrauka. Tikrumoje ši arija yra vienas iš nedaugelio Beethoven'o kūrinių parašytų specialiai solo balsui. Savo nuolat besikaitaliojančiais jausmų antplūdžiais, įdomiu balso skalės galimybių išnaudojimu, bei sėkmingu dramatinio ir lyrinio elemento sugretinimu, ši arija rodo Beethoven'ą gerai pažinus tradicinę italų dramą, lygiai kaip ir jo daina 'Adelaide' atskleidžia jo gilų vokiško jausmingumo supratimą. 'Ah! Perfido!' reikalauja ne tik puikių pačių žemutinių gaidų, bet ir tviskančių viršūnių, ne tik švelnaus moteriškumo, bet ir ugniakalniško jausmų išsiveržimo, bei greito jų sutvarkymo. Solistė šią ariją atliko stilingai ir muzikaliai tiksliai, nors dramatinėse vietose norėjosi daugiau veržlumo, o ypatingai gausios žemos gaidos skambėjo per daug 'tamsiai' (mezosopranuose tai dažnai pasitaikanti problema). Tačiau švelniosios arijos vietos solistės buvo atliktos tikrai gražiai.

Felikso Bajoro 'Sakmių suite' - nepaprastai įdomus kūrinys. Tai lyg senoviškas įvairiaspalvis lietuvių tautosakos vitražas išpraustas į naujoviškos muzikos rėmus, smulkmeniškai išryškinančius kiekvieną to vitražo varšą. Tai kūrinys išbujojęs iš pačių lietuviškumo šaknų, apgaulingai lengvas savo nudaustu paprastumu, bet painus savo ritmo ir interpretacijos pinklėmis, suteikias solistei tiesiog neišseamią vaidybines galimybes. Aldona Stempužienė šias galimybes puikiai išnaudojo, tinkamai apipavidalindama kiek-

vieną suitos dalį ir sėkmingai nugalėdama ritminius sunkumus. Suitos preliudė ji panašėjo į įžanginį graikų tragedijos chorą, o tokiuose suitos gabaliukuose kaip 'Kurmis', 'Vėžys', 'Kodėl medžiai nešneka' ir 'Siaučius bebaimis' ji sužibėjo tikrais jūmoro deimaniukais. Sio pobūdžio dainos reikalauja specifinių sugebėjimų, kuriais Aldona Stempužienė yra dosniai apdovanota. Interpretaciniu požiūriu, 'Sakmių suite' buvo labiausiai nusišėkusi programos dalis.

Nors Čaikovskio opera 'Orleano mergelė' (Jeanne d'Arc) šiais laikais testatoma tik koncertinėje formoje, arija 'Sudie, miškai!' yra gerai žinoma operos meno mylėtojams. Gal todėl, kad solistė šią ariją jau seniai dainuoja ir yra su ja visiškai 'susigyvenusi', ji buvo atlikta laisvai, jautriai perteikiant ir religinę ekstazę, ir mergaitišką nuolankumą Dievo valiai ir, pagaliau, didvyrišką pasiryžimą. Šios arijos frazavimas buvo gerai išmąstytas, aukštoji gaida skambėjo stipriai ir skaidriai, o žemosios gaidos buvo sodrios, bet neprišlopintos. Tai buvo vokalinė rečitalio viršūnė.

Sunkiausia uždavinį, žvelgiant iš grynai balsinės technikos taško, solistei statė Jono Svedo kūrinių 'Prisijaukinsiu sakalą' ir 'Pasakų sakalas'. Nelinkusiems į naujoviškumą,

tai sunkiai įkandami riešutai - tiek menininkui, tiek klausytojui. Aldona Stempužienė šiuos kūrinius atliko autoritetingai. Ji parodė smulkmenišką šių kompozicijų struktūros pažinimą ir dar kartą įrodė turinti puikią klausą tiksliai dainuojant neįprastus ir kartais tiesiog neįmanomai skambančius ir akompanimentu neparemtus intervalus. Jos pianissimo šiose dainose buvo pasigėrėtinas. Techniškai tai buvo didžiausias vakaro laimėjimas.

Stempužienės rečitaliuose jau seniai jaučiamas stiprus polinkis į liaudies motyvais perpintas dainas - tiek lietuvių, tiek kitataučių kompozitorių. Todėl nenuostabu, kad programos pabaigai solistė pasirinko didžiausio ispanų kompozitoriaus Manuel de Falla dainų pynę 'Siete canciones populares espanolas' atastus Iberų pusiasalio folkloru, į kurią įėjo ir trys ispanų liaudies šokių melodijos: 'Seguidilla murciana', 'Tota' ir 'Polo'. Siaurietiško temperamento solistei tai buvo įdomus eksperimentas, geriausiai pasisekęs lėtesnio tempo dainose kaip 'Asturiana' ir 'Nana', bet mažiau sėkmingas ispanų šokio melodijose, reikalaujančiose būdingai pietietiškos 'ugnies'.

Klausytojams neatlaidžiai prašant, solistė virš programos padainavo Siebel'io ariją 'Pa-

Sol. Aldona Stempužienė po koncerto buvo apdovanota gėlėmis.
Joan Nevbecker nuotr.

sakykite jai, mieli žiedai' iš Gounod operos 'Faustas' ir Habanera ir Bizet operos 'Carmen'. Iš šių dviejų viršprograminių numerių, Siebel'io arija nuskambėjo su stebėtinai jaunatvišku užsidegimu.

Sis tas dėl programos leidinio. Kiek yra tekę pastebėti, Aldonos Stempužienės rečitalių programos leidiniai yra visada skoningai meniškai apipavidalinti ir pagirtinai išsamiai paruošti. Tai labai svarbu ne tik grynai informacine,

bet ir muzikinio klausytojų auklėjimo prasme. Esmėje, tokia yra ir šio rečitalio programa, bet ... peršasi keletas minčių.

Lietuviškoji programos dalis vadinama koncertu, bet angliškojoje tas 'koncertas' jau tampa 'recital'. Ar nebūtų tiksliau vietoj 'koncertas' naudoti žodį 'rečitalis', ypač kai programa atliekama tik vieno solisto? Nors kai kuriems ispanų dainų pavadinimams buvo duoti angliški vertimai, tokių vertimų į lietuvių kalbą nebuvo. Kodėl? Ne visi lietuviai supranta ispaniškai.

Visai tikslūs poetiniai ar tautosakiniai vertimai dažniausiai yra neįmanomi ir visada sunkūs. Ką reiškia žodis 'Perkūnas' angliškai kalbančiam, kai atitinkamo paaikškinimo nėra? Ir kodėl lietuviškas vėžys - tas gėlo vandens padaras - verčiamas kaip 'crab' - jūros gyvis? Juk yra visai tinkamas žodis 'crayfish' ar, blogiausiai atveju, 'lobster' (jūros vėžys). Per daug moderniai skamba ir žodis 'furnace', vartojamas lietuviško kaimo krosnies aptarimui. Ar ne geriau tiktų žodis 'oven'?

Kitas reikalas. Manuel de Falla 'Siete canciones populares españolas' išversta kaip 'Septynios populiarios ispanų liaudies dainos' (Seven Popular Spanish Folk Songs). Tiesa, ispaniškas žodis 'popular' gali būti verčiamas lietuviškai kaip 'populiarus', bet frazė 'cancion popular' jau reiškia 'liaudies dainą' (folk song). Todėl šios dainų pynės pavadinimas skambėtų tiksliau ji verčiant kaip 'Septynios ispanų liaudies dainos' (Seven Spanish Folk Songs).

Nežiūrint čia išvardintų mažų trūkumų, Aldonos Stempužienės rečitalį reikia laikyti neabejotinai pasisekusiu. Tenka tik palinkėti solistei ir toliau tęsti šią gražiąją išsakinisją rečitalių tradiciją, savo pasišventimu muzikinei kultūrai ir toliau teikiant didelio malonumo jos nuolat augančiam gerbėjų būriui.

LIETUVIŲ OPERA

Gounod opera

FAUSTAS

su
VALPURGIJOS NAKTIES SCENA

1984 m. gegužės 5 d., 7:30 val. vak.
gegužės 6 d., 3:00 val. popiet

MORTON EAST HIGH SCHOOL AUDITORIUM
2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL

Diriguoja ARŪNAS KAMINSKAS

Bilietai 25.00, 20.00, 15.00, 10.00

Gaunami Vaznelių prekyboje,
2501 West 71 st. St., Chicago, IL 60629
471-1424

Ir autobusų bilietai gaunami ten pat.

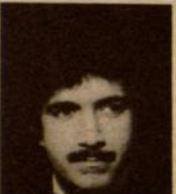
Paštu bilietai užsakomi tuo pačiu adresu,
tik čekiškai išrašant: Lithuanian Opera Co., Inc.

Arūnas Kaminskas,
Dirigentas

Christian Smith,
Režisierius

Darral Rowader,
Faustas

Violeta Karosaitė,
Choreografija

Anita Pakalniškytė,
Margarita

Jonas Vaznelis,
Meistotelis

Algirdas Urzias,
Valentinas

Margarita Momkienė,
Siebelis

Aldona Stempužienė,
Mirtis

Kazys Otelis,
Scenos Produkcija

Emilija Sakadolskienė,
Chorvedė

Alfa Gečas,
Chorvedys

Bernardas Prapuolenis,
Wagneris

Jaunieji - Regina ir Jonas Obeliūnai - su pabroliu A. Vingriu ir pamerge V. Laukaityte.

Nauja lietuviška šeima Australijoje

Kovo 24 dieną, Sydnejuje, lietuviška šeima sukūrė Regina Laukaitytė ir Vytautas Jonas Obeliūnas iš Geelongo. Šiuo laiku jau ne taip dažnai galima matyti du, jau čia gimusius, lietuvius jaunuolius sujungiant savo gyvenimą į bendrą lietuvišką šeimą. Ir tai jau ne vien lietuviška, bet ir sportinė šeima.

Regina, gimusi Sydnejuje, pabaigė biznio kolegiją ir dirba Singapore oro linijoje. Lietuviškame gyvenime ji dalyvauja nuo pat savo vaikystės, baigdama savaitgalio mokyklą, aktyviai dalyvaudama skautų gyvenime ir vėliau įsijungdama į sportinę 'Kovo' veiklą. Čia ji žaidžia krepšinį, su moteru rinktine 1983 m. reprezentuoja Australijos lietuvių Pasaulio Lietuvių Sporto Sventėje Chicagoje ir kitur. Be krepšinio žaidimo 'Kovo' klube, ji aktyviai dalyvauja visame sportiniame gyvenime, rengiamuose pastatymuose modeliuoja drabužius, šoka ir vaidina įvairiose programose. Ji buvo išrinkta 'Miss Kovas'.

Vytautas Jonas Obeliūnas, taip pat gimęs Australijoje, su tėvais gyvena Geelonge. Ten baigia gimnaziją ir pradeda studijuoti universitete. Vėliau su tėvu ištraukia į biznį ir dabar jame kartu dirba. Į sportinį gyvenimą įsijungia nuo jaunų dienų mokykloje ir vėliau Geelongo 'Vyties' klube. Su pirmąja Australijos lietuvių krepšinio rinktine 1972 metais jis žaidžia Amerikoje ir Kanadoje. 1983 metais yra

Australijos lietuvių moterų krepšinio rinktinės treneris.

Abu šie jauni sportininkai dalyvauja mūsų sporto šventėse, per kurias susipažįsta, susidraugauja ir sukuria lietuvišką sportinę šeimą.

Vestuvės įvyko Sydnejuje. Lietuvių bažnyčioje jaunuosius sutuokė kun. P. Martūzas. Į bažnyčią jaunąją atvedė jos tėvas Antanas Laukaitis, palydint jaunosios sesutei Viktorijai ir pusbroliui Algiui Vingriui, iš Melbourne. Bažnyčioje buvo daug žmonių, atvykusių draugų ir giminių iš Melbourne, Geelongo, Canberos, Newcastle ir pačio Sydnejaus. Ypatingai gražiai skambėjo buvusių ansamblių, vadovaujamų M. Umbražiūnienės, giesmės ir K. Bitinienės su O. Asevičienės duetas.

Vestuvinės vaišės vyko Sydnejaus Lietuvių Klube, labai gražiai išpuoštoje didžiojoje salėje. Virš 160 svečių pasitiko atvykstančius jaunuosius, kuriuos - su tradicine duona, druska ir vynu - pasitiko jaunųjų tėvai. Vestuvių puotą pravedė dr. Rimas Sarkis iš Geelongo. Naują šeimą sveikino kun. P. Martūzas, D. Cižauskienė, Melbourne skautų tuntininkė, ALFAS pirm. J. Dambrauskas, 'Kovo' pirm. J. Karpavičius, Geelongo 'Vyties' pirm. S. Sutas ir tėvų var du žodį tarė A. Laukaitis. Paskutinį padėkos žodį tarė, ir tėvams tostą pakėlė, jaunas V.J. Obeliūnas. Perskaitytos telegramos ir sveikinimai, gauti iš įvairių Australijos miestų,

Amerikos, Vokietijos ir Lietuvos.

Jaunieji piauna milžinišką vestuvinį raguolį, seka jų valsas ir taip prasideda linksmas ir labai smagus pokylis. Visą vakarą skamba lietuviškos, skautiškos dainos, šokiai su įvairiais žaidimais įtraukia visus į linksmumo sūkurį. Ir nepastebimai - jau atsiveikimasis! Jaunieji asmeniškai taria visiems sudie ir leidžiasi povestuvinei kelionei į Singapūrą, Indiją, Malajus ir Hong kongą, Reginos darbotvės vestuvinė dovana.

Linkint jauniems daug gražios asmeninės ir šeimyninės laimės, reikia tikėtis, kad ir gyvenant Geelonge jie nepasitrauks iš lietuviško bei sportinio gyvenimo ir jų šeimoje visuomet bus ta lietuviška dvasia ir tradicijos, kuriose jie augo ir buvo auklėjami. Geriausios sekmės!

(b)

SACHMATŲ PIRMENYBĖS

XXXIV-jų ŠALFASS-gos žaidynių individualinės šachmatų varžybos įvyks balandžio 28 - 29 d.d., Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor St., Toronto Ont.

Praveda Toronto Lietuvių Šachmatų klubas. Vadovas - Vytautas Genčius.

Pirmenybės bus vykdomos A ir B klasėse, pagal žaidėjų įvertinimą (rating). Bus išvestas ir jaunių (žemiau 20 metų pirmą varžybų dieną) bei moterų klasės įvertinimas.

Pirmenybių pobūdis: individualinės varžybos 5-kių ratų šveicarų sistema. Laiko riba - 40 ėjimų per 90 minučių. Trys ratai vyks pirmą dieną ir du - antrą dieną.

Varžybų I-jo rato pradžia - šeštadienį, balandžio 28 d., 10:00 val. ryto punktualiai! Dalyvių registracija - 9:00 val. ryto.

A klasės laimėtojai teks dr. Algirdo Nasvyčio atminimui pereinamoji taurė, įsteigta 1982 m. Praėjusių metų laimėtojas - dr. Kazys Jakštas iš Chicagos.

Visi lietuviai šachmatininkai kviečiami dalyvauti! Registracija atliekama iki balandžio 18 d. Registruoja Vytautas Genčius, 39 Clissold Rd., Toronto, Ont. M8Z 4T6. Tel. (416)-239-7524.

Informacijų negavusieji kreipiasi į V. Genčių.

STALO TENISO PIRMENYBĖS

XXXIV-jų ŠALFASS-gos žaidynių stalo teniso varžybos įvyks balandžio 28 - 29 d.d., Toronto Table Tennis Club, 944 Lawrence Ave. West, Toronto, Ont. Pirmenybių vadovas - Jonas Nešukaitis, ŠALFASS-gos stalo teniso k-to vadovas.

MOLD MAKERS

Minimum of 10 years of building and maintaining thermoset and thermo plastic molds. Requires a high degree of development knowledge and machining techniques. Contact:

EATON CORPORATION
OF FLORIDA
2074 Whitfield Ave., East
Sarasota, FL 33580

Equal Opportunity employer
M/F (15-22)

A. A.

DR. STASIUI BUDRIUI

mirus, jo žmonai Dr. MILDAI BUDRIENEI

ir giminėms reiškiame gilią užuojautą

Pasaulio Lietuvių Gydytojų
Sąjunga

A. A.

DR. STASIUI BUDRIUI

mirus, jo žmonai Dr. MILDAI BUDRIENEI

ir giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą

Korp! Fraternitas Lithuanica
Centro Valdyba

A. A.

DR. STASIUI BUDRIUI

mirus, jo žmonai Dr. MILDAI BUDRIENEI

ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą

Dr. Henrikas ir Tamara
Brazaičiai

A. A.

ANTANUI IŠKAUSKUI

mirus, žmoną MARIJĄ ir šeimą nuoširdžiai

užjaučiame

Marija ir Antanas
Bankaičiai

A. A.

JONUI RAČYLAI

mirus, jo žmonai JOANAI, sūnui RAIMUNDUI, broliui JUOZUI ir jų šeimoms reiškia-

me nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

K. E. Gaižutis

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Pennsylvanijos lietuvių talka

Aurelija Balašaitienė

Jei kultūrinio gyvenimo centrais JAV lietuvių kolonijose tenka skaityti Čikagą ir Clevelandą, tai lietuvių kilmės gyventojų skaičiumi pati skaitlingiausia yra Pennsylvanijos valstija, jei panaudoti jau kad ir senstelijus LE X tomo statistiką, teikiančią 1929 metų duomenis. Tuo metu Pennsylvanijoje buvo apytikriai 180,000 lietuvių, imigravusių 1880-1914 metų laikotarpyje ir susibūrusių apie didžiąsias anglių kasyklas. Didžioji imigrantų masė po Antrojo Pasaulinio karo spietėsi didmiesčiuose, arba netoli komercijos ir pramonės centrų. Neteko girdėti, kad kas nors iš naujų imigrantų būtų ieškojęs darbo anglių kasyklose. Tuo būdu tarp didmiesčiuose gyvenusių vyresnės kartos imigrantų lietuvių ir naujosios ateivių bangos atsirado ryšys, tarpusavio bendravimas, kultūrinis ir tautinis suartėjimas. Gi didžioji Pennsylvanijos lietuvių masė liko nuošaliai. Tačiau tenka su džiaugsmu pastebėti, kad Pennsylvanijos lietuviai, jau gerokai daugumoje nutolę nuo savo šaknų, sentimentaliai išgyvena bet kokią sąlytį su 'atvykėliais'. Tą rodo mūsų tautinių šokių grupių gastrolių, koncertai ir kiti renginiai, sutraukiantys dideles mases lietuvių.

Septintoji Tautinių Šokių šventė, kuri įvyks Clevelande liepos 1 d. 2 val. po pietų Kolizijoje (Coliseum, 2923 Streetsboro Road, Richfield, Ohio, tel. 216-659-9100) patraukė Pennsylvanijos lietuvių dėmesį ir susilaukė tai šventei taip reikalingos talkos.

Š.m. balandžio 7 dieną i Clevelando Lietuvių namus sugūžėjo virš 60 asmenų būrys atvykęs i Clevelandą specialiai samdytu autobusu. Apie trečią valandą visi susirinko i Gintaro valgyklą pietų. Čia jų pasitikti atvyko šventės rengimo komiteto nariai: Birutė Vedegienė, Andrius Mackevičius, Bronius Nainys ir Valdonė Ziedonienė, 'apsiginklavę'

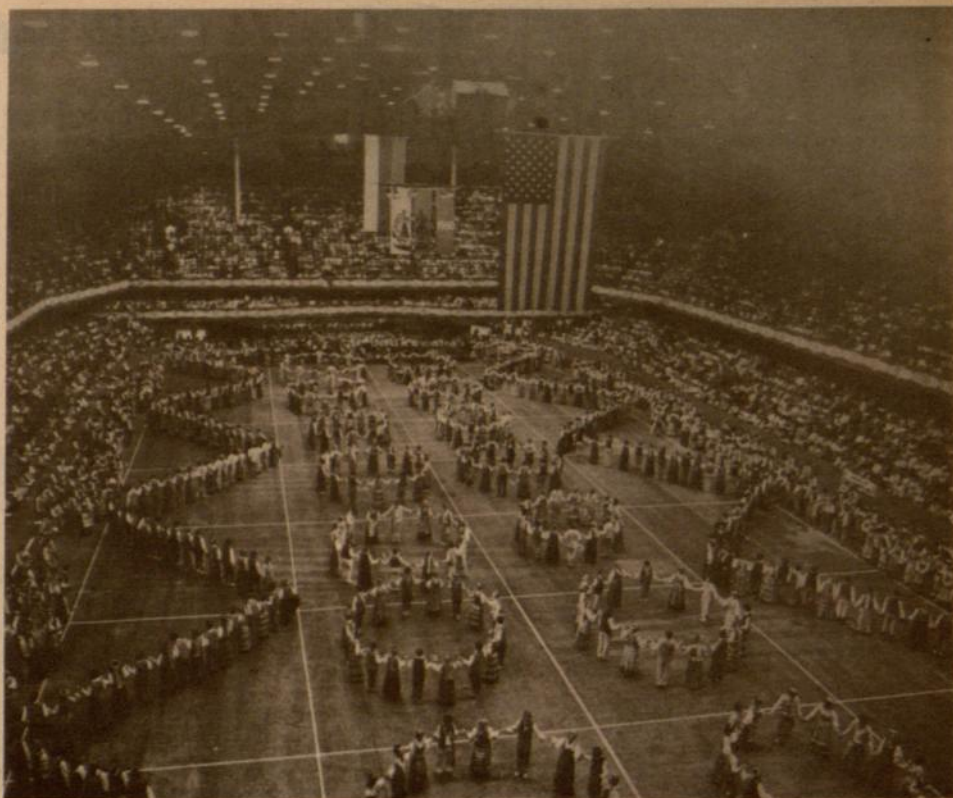
informacija, bilietais ir entuziastinga nuotaika. Tą dieną gauta žinia, kad Galinos Gobiens pastangomis ir pranešimu šventės pranešėja sutiko būti televizijos žvaigždė Ann Jillian-Jūratė Nausėdaitė, visus svečius nuteikė labai linksmam.

Komiteto nariai sudarė sąlygas išvykos vadovėms pasidalinti išpūdziais su spauda. Marge Turner prisistatė kaip Lietuvių kalbos kursų direktorė, o Mary Tamy - sekretorė. Pradėjus kalbėti angliškai, buvo padarytas pasiūlymas, kad būtų pereita i lietuvių kalbą. 'Bijom kalbėti, nes kiti lietuviai iš mūsų juokiasi' - puikiai lietuvių kalba atsakė Mary Tamy. Netrukus nebuvo jokios problemos kalbėti laisvai ir gyvai lietuviškai.

Susidomėjusi, pradėjau klausinėti apie jų išvykos tikslą ir pobūdį.

'Čia atvyko lietuvių kalbos klasė iš Pittsburgho' - painformavo Marge Turner. 'Nuo 1972 metų mes pastoviai renkame kas šeštadienį i Pittsburgho Lietuvių Namus. Čia mokomės lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, dainų ir papročių. Mūsų mokytoja yra seselė Valerija (prieš eilę metų mokiusi Clevelando Vysk. Valančiaus mokykloje penktą skyrių) ir seselė Felicitas. Kitos dvi mokytojos yra Millie Ritenauer ir Barkus. Atėjo pagaliau laikas, kad lietuvių kilmės žmonės panorosupapazinti su savo šaknimis. Yra mokinių, kurie i šeštadienio pamokas keliauja virš 40 mylių. Šioje grupėje yra virš 90 žmonių. Jaunimą sunku patraukti, nors dedamos pastangos.'

Paklausus, kokių dainų mokiniai dainuoti, jos pasisakė labai mėgstamos 'Ar aš tau sese nesakiau', 'Lietuva brangi', 'Kur Nemunas, kur Dauguva'. Visi moka Lietuvos himną, bet skundžiasi, kad neturi lietuviškų dainų gaidų, o taip pat pasigenda ir lengvos skaitymų medžiagos. Čia būtų puikus ir konkretus Bendruo-

Scena iš praėjusios tautinių šokių šventės Chicagoje, 1980 metais

J. Carlos nuotr.

menės švietimo Tarybai uždavinys: parūpinti lituanistinę medžiagą tiems, kurie jos ieško, bet nežino kur rasti ir priartinti tą didelę lietuvių masę prie mūsų visuomenės branduolio.

Pokalbio metu buvo pietaujama ir dalinamasi išpūdziais. Ta pačia proga svečiai išgijo virš 75 bilietų i šventę ir loterijos knygucių. Taip pat buvau painformuota, kad š.m. gegužės 5 d. Pittsburgho Lietuvių Namuose rengiamas solistės Nijolės Paltinienės koncertas-vakaras, kurio pelnas skiriamas Šokių Šventei remti. I šventę iš Pittsburgho bus vykstanta samdytais autobu- sais.

Teko taip pat patirti, kad Sv. Jurgio parapijos administratorius kun. Juozas Bacevičius, gavęs Pennsylvanijos lietuviškų parapijų adresus, kontaktuos tas parapijas ir organizuos jų narių kelionę i šventę.

Laikas būtų nepamiršti tų lietuvių, kuriuos nuo mūsų visuomeninio gyvenimo atskyrė gyvenimo įvykiai ir kitos, ne nuo mūsų pačių priklausančios priežastys. O šokių šventė mums teikia puikią progą, kad būtų pastatyti ir sustiprinti tiltai. Ir jie yra Lietuvos vaikail. Nežiūrint to, kad dauguma neturėjo progos gerai išmokyti savo tėvų kalbos - kaip kad mūsų didelė dalis niekada nepajėgė gerai išmokyti gyvenamo krašto kalbos - jie yra mums reikalingi ir brangūs.

Jie, be abejo, džiaugsis šventės šokėjų tarpe matydami ir savo tautinių šokių grupes. 'Zara', vadovaujama Marijos Sivokaitės, įsteigta 1976 m. Schuykill, Pa., kun. Algimanto Bartkaus, šoka tautinius šokius, dainuoja lietuviškas dainas, Lietuvos himną ir mokosi lietuvių kalbos. Tai ketvirtos ir penktos kartos lietuvių kilmės jaunimas, kurio seneliai caristinės Rusijos laikais ieškojo laimės ir laisvės tolimuose užjūriuose. Philadelphijos 'Aušrinė', šiuo metu administruojama Emučio Radžiaus, dalyvavo 1976 m. šokių šven-

tėje Chicagoje ir pastoviai koncertuoja rytinio pakraščio lietuvių kolonijose. Po šeštos šokių šventės Chicagoje, buvo įsteigta 'Vakarinė', patraukusi jau brandesnio amžiaus šokėjus, kurių jauniausias yra 21 metų. Kazys Razgaitis, buvęs Clevelando Grandinės ilgametis šokėjas, ir Aušra Bagdonavičiūtė, abu baigę

Dainavos tautinių šokių mokytojų kursus, su 'Vakarine' dalyvauja įvairiuose festivaliuose ir ruošiasi Clevelando Šokių šventei. Jauniausią Philadelphijos šokėjų grupę sudaro Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos mokiniai, vadovaujami A. Bagdonavičiūtės. Grupė yra pasirinkusi 'Aušrinėlės' vardą.

A. A.

DR. STASIUI VAIČELIŪNUI-LUNUI

mirus, giminėms ir visiems artimiesiems gi-

liausią užuojautą reiškia

Dalia ir Jonas Murukai

Daina Maurukaitė ir Marius Ignatoniai

Rimas Murukas

Aida Maurukaitė ir James Gerbecs

A. A.

KAZIUI SILIŪNUI

mirus, jo žmoną GRAŽINĄ, brolių BRONIŲ SILIŪNĄ su šeima ir kitas gimines bei šeimos artimuosius, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Birutė ir Vacys
Dzenkauskai

Angelė ir Antanas
Kašubai

Vladė ir Gediminas
Lapėnai

Irena ir Antanas
Sprindžiai

ŠV. VELYKŲ

proga sveikiname Korp! Neo-Lithuania, o taip pat ir broliškų korpacijų Jaunoji Lietuva, Lietuva, Hercus Monte, Geležinio Vilko, Vilties korporacijų koleges ir kolegas.

Skambą Velykų varpai tesujungia mus nauju ryžtu tesėti priesaikos žodžius, bundanti pavasario gamta teskatina dirbti lietuviškuose dirvonuose.

Lietuvių Studentų Tautininkų
Korp! Neo-Lithuania
Vyriausia Valdyba

Dalia Gocetienė
Marius Kasniūnas
Darius Balzaras
Vytautas Girnius
Arvydas Ignatonius

OSI-KGB bendradarbiavimas

Balandžio 5 d. Chicagoje, PLB valdybos vicepirm. Raymondas Kudukis, iš Clevelando, suruošė informacinį pranešimą OSI veiklos klausimais. Vakaronę pravedė kitas valdybos vicepirm. Mykolas Drunga, supažindinęs dalyvius su pranešėju adv. Povilu Zumbakiu ir aptaręs šio susirinkimo tikslą.

Adv. P. Zumbakis dalykiškai paaiškino pastaruoju metu tyliai atlikto darbo apimtį ir svarbą. Parašyti laišškai - prezidentui Ronald Reagan, vyr. teismo pirm. Warren Burger, gen. prokurorui French Smith, visiems senatoriams ir kongresmanams, ir American Bar Assn. prezidentui Wallace Riley. Taip pat pasiūsta 'Press release' svarbiausioms Washingtono žinių agentūroms ir kolumnistams. Kartu prie laiškų pridėtas 150 psl. dokumentų rinkinys. Viskas padaryta talkos būdu ir per vieną dieną - kovo 28 d. įteikta asmeniškai visiems minėtiems asmenims bei įstaigoms.

Visi laišškai atspausinti ant adv. P. Zumbakio įstaigos blanko ir pasirašyti S. Paul Zumbakio. Paaiškino, kad tas darbas buvo atliktas privačiai, dėl reikalo skubumo ir slaptumo. Po įteikimo buvo painformuoti mūsų veiksmų sudarytas komitetas.

Klausimas, ar laiškų gavėjams bus tas pats įspūdis, pasirašytas privataus asmens, ar būtų efektingesnis pasirašytas komiteto vadovų, už kurių stovi lietuvių masė?

Visa tai paliekant nuošalyje, reikia įvertinti advokato S. P. Zumbakio įdėtą darbą ir pastangas su OSI veikla supažindinti aukštuosius administracijos pareigūnus, kongresą, spaudą ir žinių agentūras. Surinkti dokumentus, išversti į anglų kalbą, surūšiuoti ir siųsti į vieną knygą -- yra milžiniškas darbas, atliktas tyliai su pakviestais nusimanančiais talkininkais. Net studentai atsisakė kelionės ir kitų padarytų išlaidų, nes jos buvo dengiamos iš privačios kišenės. Ribotas kiekis įteiktų laiškų ir dokumentų rinkinių buvo galima įsigyti vakaronės metu, paaugojant tam tikrą sumą.

Skaityt kit ir platinkit
DIRVĄ

OPPORTUNITY FOR REGISTERED PHYSICAL THERAPISTS

To work and live in a small congenial community and new modern 92 bed Regional Hospital. Must have current Oklahoma License. Hospital provides good pay, benefits, retirement. Great working conditions. Apply call or send resume: To ADMINISTRATOR CUSHING REGIONAL HOSPITAL

P. O. BOX 1409
1027 E. CHERRY ST.
CUSHING, OKLAHOMA 74023
(7-18)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

To work and live in a small congenial community in Rural Nevada Hospital Home health agent. Good starting salary plus shift differential. Excellent benefits. Moving allowance. Outdoor recreation. Moderate climate. apply call or write to

Mt Grant General Hospital, P.O. Box 1516, Hawthorne, NV 89415
Call collect 702-945-2461
(12-21)

Owner Operators Fleet Operator

Sewell Motor Express Inc. Gen. Commodities Carrier needs owner operators with slats, vans & reefers for 48 state operation. Trip advances, terminal pay, permits furnished for long term lease. Charleston 304-755-0078 or 1-800-247-0987

OWNER / OPERATORS WANTED

We are expanding and need late model tandem tractors. Drivers must have over the road experience. A good safety record and a professional attitude. Good rates, Liberal Advances, Central dispatch, settlements twice a month.

Outside of W. Virginia call 1-800-624-3414. In W. Virginia call 304-522-7366, ask for John Woods.
(12-21)

Tautinių Šokių Šventės garbės mecenatai Dalia ir dr. Jonas Maurukai, pirmaisiais vedybiniais metais.

MAURUKAI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS GARBĖS MECENATAI

Dr. Jonas Maurukas įteikė VII Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių šventės komiteto pirmininkui dr. A. Butkui 3,000 dol. auką sakdamas, kad tai yra Dalės ir jo pradinis įnašas šiai šventei. Šventės komitetas skelbia juos Garbės Mecenatais.

Dalia Kubertavičiūtė-Maurukienė buvo Lietuvos Valstybinio Teatro aktorė ir suvaidino jame eilę pagrindinių rolių. Tuo metu Jonas dalyvavo Vilniaus Universiteto kvartete ir tautinius šokius šoko to universiteto ansamblyje. Chemijos mokslus pradėjęs Kauno universitete, Jonas juos tęsė Bonnos universitete, vėliau Toronto universitete, gaudamas doktoratą iš biochemijos. Dizertaciją ruošė pas labai žymų fosfolipidų specialistą dr. Baer.

Su šeima persikėlę į JAV, Maurukai apsigyveno Elvrijoje, Ohio. Jonas dirbo Elyrijos ligoninės laboratorijos vedėju ir dar konsultavo 7 kitoms ligoninėms bei vadovavo tyrimo laboratorijai širdies kraujagyslių ligose.

Dr. Jonas labai pasižymėjo išradingumu. Pradžioje sukūrė suprantintą klinikinę labo-

ratorijos sistemą, padarydamas švirkštą, kuris motoru pagalba paima skiedinį ir kitu mostu save išvalo. Dr. Mauruko sistemoje, viename skiedinio tūryje yra ištirpinti įvairaus kiekio chemikalai. Kad išgauti cheminę reakciją, kurią būtų galima spektrografiniai pamatuoti, reikia įvairaus kiekio reagentų. Či dr. Mauruko švirkštą vartojant, užtenka kelių mygtukų paspaudimo, kad gautųsi mišinys, kuris gali būti kvantitatyviai pamatuotas, tuo nustatant cholesterolio ir kitų kraujyje esančių elementų kiekį.

Antras dr. Mauruko išradimas -- tai kraujo plazmos užkonservavimas. Toji plazma yra naudojama kaip natūralių kraujyje esančių chemikalų kiekio nustatymas. Šis atradimas yra labai naudingas ir populiarus ne tik JAV, bet taip pat ir Europoje. Už tai vaistų pramonė moka dr. Maurukui autorinį atlyginimą (royalties).

Šventės Komiteto vardu nuoširdžiai dėkojame Daliai ir dr. Jonui Maurukams už gausią auką, tikėdami, kad ir kiti lietuviai profesionalai paseks jų šviesiu pavyzdžiu.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų 'teletype' susisiekimas su Maskva suteiks jums žinių apie kelionės paruošimą. Atsilankyt kit arba skambinkit mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmeni!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE
TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

Superior Savings ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

NAUJAS PATARNAVIMAS ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS ČEKIŲ SĄSKAITĄ

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI

ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

CLEVELANDE ir Kapylinke

• REGINA ABROMAITIENE, iš Putnamo, kurios dailės paroda 'Gamtos keliu' š.m. balandžio 15 d. Sv. Jurgio parapijos salėje praėjo su dideliu pasisekimu ir buvo parduota virš 50 darbų. Dirvai padovanojo vieną savo darbą.

Parodą rengė Clevelando Skautininkų draugovė. Parodos metu buvo patiekiami ir lietuviškų patiekalų pietūs.

• GRANDINELE KVIECIA jus į linksmą, ištaigingą, jaunatviškos nuotaikos pokylį balių, kuris įvyks šeštadienį, gegužės 5 d. 7 v.v. Slovėnų Auditorijoje, 6417 St. Clair Ave., Clevelande.

Programa, atliekama Grandinėlės šokėjų ir muzikantų, vaisės, šokiai - grojant Joe Wendel orkestrui.

Užpakalyje salės dvi policijos saugomos aikštės automobilių pastatymui.

Stalus ir pavienius bilietus galima užsakyti pas Grandinėlės narius ir vadovus - tel. 442-8674.

VELYKINĖ AGAPE

Po Prisikėlimo mišių Sv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje 6 val. ryto, parapijos salėje yra ruošiamas Prisikėlimo agapė - pasivažišinimas ir pabendraavimas džiaugiantis Prisikėlimo triumfu ir ateinančiu gamtos pabudimu. Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.

SV. JURGIOSVENTE - VELYKŲ STALAS

Tradicinė metinė Clevelando lietuvių šv. Jurgio parapijos šventė - Velykų stalas - bus Atvelykio sekmadienį, balandžio 29 d. 11:30 parapijos salėje. Lygiai tradiciniai ta proga bus pagerbti parapijos savanoriai darbininkai, kurie per ištisus metus nepailsdami dirba parapijos gerovei įvairiausius darbus.

Lietuviškas Velykų stalas yra jau tapęs Clevelando lietuvių kulinarijos pažiba. Jo valgiai, jų išdėstymas ir papuošimas jau buvo filmuoti

ir perteikti per vietos televizijos kanalus.

Visi lietuviai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šv. Jurgio šventėje ir pasigrožėti nepakartojamu Velykų stalų. Bilietas kainuoja \$5.00 asmeniui.

• LIETUVIŲ SODYBA Clevelande iš lauko jau užbaigta. Šiuo laiku vyksta įrengimai viduje. Apžiūrėjimui, du butai bus paruošti jau gegužės mėn. vidury ir tuo metu prasidės oficiali registracija. Yra numatoma jau š.m. rugpjūčio mėn. butus pilnai paruošti apgyvendinimui.

Asmenys, norintieji sodyboje apsigyventi, prašomi tuojau pat rašyti arba skambinti Lietuvių Sodybos administratoriui D. Cipkieniui, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094, tel. (216) 943-0910

• JOANA RACYLIENE, atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 50 dol. savo mirusio vyro a.a. dailininko Jono Račylos atminimui, kuris skaitęs Dirvą nuo pat pirmųjų dienų, apsigyvenus Clevelande. Nuoširdus ačiū.

• PENSININKŲ susirinkime, įvykusiame balandžio 4 dieną, buvo sukeisti lietpalčiai. Drabužinėje paliktas lietpaltis su įrašu Bill 42. Prašome skambinti V. Bacevičiui tel. 481-1016.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ

linki PATRIA krautuvės klientams,

giminėms ir pažįstamiems.

Kripavičių šeima

Prekybos namai "Patria"

794 East 185 Street,
Cleveland, Ohio 44119

Linksmų Šv. Velykų linki savo klientams ir menininkams!

AMBER
STUDIOS, Inc.

Didelis pasirinkimas dovanoms
įvairių meno darbų.

505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

Tel. (216) 531-3500

APDRAUDOS reikalais geriausius patarimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONUI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 461-3500.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel: (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

OPPORTUNITY FOR PHYSICAL THERAPIST to work & live in a small congenial community. Full time position available in 120-bed, JCAH accredited, acute care facility serving a community of 14,000 people. Contact: Northern Montana Hospital P. O. Box 1231 Havre, MT 59501 (406) 265-9374 COLLECT (14-17)

17907 Neff Rd. 6-5 beautiful double.

Brick, 2 family, Euclid 208 Street, 6-6 modern, large rooms. Information - ask for Anton.

CAMEO REALTY 261-3900
Anton Matik 531-6787

(15 +)

OFF NEFF ROAD

Near Our Lady of Perpetual Help, aluminum sided bungalow, 2 bedrooms, excellent condition, like new.

George Knaus Realtor
tel. 481-9300

(15-16)

HOUSEKEEPER

Live in. Couple or single woman. Cleaning for large East Side Home.

Please send a resume and references in care of Dirva, P.O. Box 03206, Cleveland, OH 44103.

A. A.

JONUI RAČYLAI

staiga mirus, jo žmonai JOANAI, sūnui

RAIMUNDUI su žmona ir giminėms reiškia-

me gilią užuojautą ir kartu liūdime

Pranas ir Bronė
Maineliai

Juozas, Konstancija ir Vytautas
Šlapeliai

Mečys ir Leokadija
Balai

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
HOWARD TURNER — Attorney
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

DIRVA

• AUŠROS sukakčiai atžymėti romano konkurso nugalėtojų rankraščiai autoriams bus gražinti pranešus adresu kur juos siųsti.

• **ALGIS GRIGAS**, operos solistas, pasirašė sutartį su pasaulinio garso simfoniniu orkestru 'Philharmonia Hungarica' padaryti plokštelės įrašus Europoje. Šiuo metu A. Grigas labai intensyviai ruošiasi artėjančiam 'Draugo' koncertui, kuris įvyks gegužės 20 d. Los Angeles mieste. Be jo, programoje dalyvaus Metropolitan operos sol. Maralin Niska ir jos vyras smuikininkas, lietuvių kilmės, William

Mullen. Koncerto atlikėjams akompanuos muz. Alvydas Vasaitis.

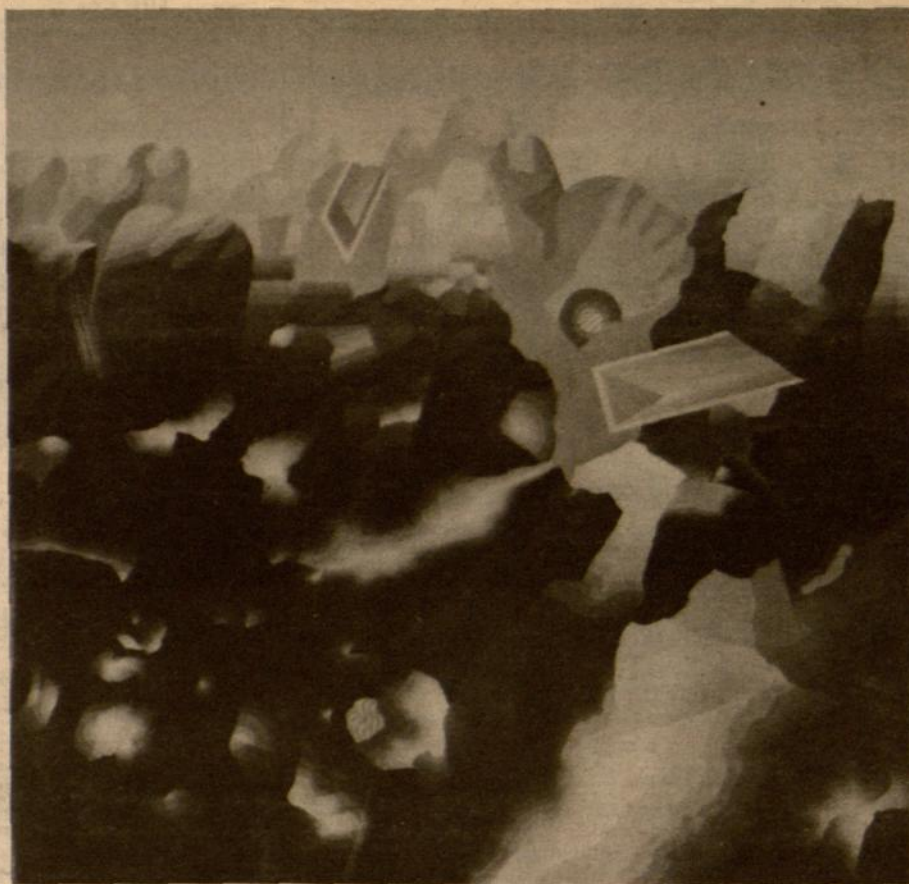
• **AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SĄJUNGA**, per pirm. V. Mažeiką, atsiuntė \$500 paremti Vytauto Alanto Dirvos premijuotų novelių išleidimą atskira knyga, kuri jau yra paruošta spausdinimui. ALT S-ga yra laikoma šios knygos vienu iš mecenatų.

• **O. KREMERIS**, ALT S-gos valdybos sekretorius, atnaujindamas Dirvos prenumeratą pridėjo auką 15 dol. Ačiū.

• **PALM BEACH** lietuvių Bendruomenė š.m. balandžio 29 d. 3 val. p.p. Juno Beach Metodistų bažnyčios salėje rengia kultūrinę popietę, kurioje dalyvaus rašytojas Bronys Raila iš Kalifornijos ir kalbės aktualiais klausimais. Visi kviečiami atsilankyti.

• **A.A. ALGIRDO LEONO** mirties vienerių metų prisiminimui, našlė Galina Leonienė Dirvai atsiuntė auką 50 dol. Be to, ji pasiuntė auką ir Tautos Fondui, kurį velionis remdavo. Ačiū.

• **B. GRINIUS**, iš Hamilton, Ont., Kanados, Lietuvos Nepriklausomybės Fondui pri-

Vladas Zilius

Iš 'Juodųjų koralų' serijos

VLADO ŽILIAUS PARODOS NEW YORKE

siuntė 25 dol. Lietuvos Diplomatines istorijos išleidimui. Veikalą ruošia dr. Albertas Gerutis, Lietuvos Pasiuntinybės Patarėjas Sveicarijoje.

• **J. VEBRYS**, iš Australijos, prisiuntė čekį \$24.92 sumoje Lietuvos Diplomatines istorijos išleidimui paremti.

• **LIETUVIŲ FONDO** St. Petersburgo skyrius, per E. Grušienę, Dirvai paremti atsiuntė auką 15 dol. už idėtas pranešimus ruošiant Tautos Fondo koncertą.

• **LB BALTIMORES** apylinkės valdyba, per izd. A. Prascus, Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol.. Ačiū.

MEDICAL PEDIATRIC PHYSICAL THERAPIST. Join the move to work in the great S. W. Challenging oppy. to join interdisciplinary team providing consultation, evaluation, and direct treatment to children (0-21) with various developmental and orthopedic disabilities. Pediatric exp. and a good working knowledge of pediatric orthopedics is preferred. Salary commensurate with exp. Please send resume to Pam Mathews, RPT, Carrie Tingley Hospital, 1128 University N. E., Albuquerque, NM 87102. EOM M/F/H/V (1419)

Dailininko Vlodo Žiliaus meno paroda įvyko š.m. balandžio 7-8 dienomis Kultūros Zidinyje, Brooklyne, N.Y., kuria rengė lietuvių skautininkės tikslu paremti 'Skautų Aidą'. Balandžio 7 d., šeštadienį, atidarymo žodį tarė viena iš pačių aktyviausių New Yorko skautininkių Birutė Kidlienė. Dail. V. Zilius supažindino su šioje parodoje išstatytais jo naujausiais kūrinių. Tai bu-

vo dvi jo kūrinių serijos: juodųjų koralų ir žydrūs peizažai - viso 25 darbai.

Prie tų dviejų pagrindinių idėjų jis dirba ir toliau. Iš 'juodųjų koralų' serijos šeši darbai šiuo metu yra išstatyti New Yorko miesto centre esančioje, West 57 Street, Artistic Expressions galerijoje. Ir trečia paroda vyksta Queens kolegijoje, meno centre.

Dabar dail. V. Zilius dirba tik tapyboje, ne grafikoje. Kūriniai savotiškai skirtingi nuo lankytojų matytų kitų dailininkų parodų ir, nors stebėtojas turinio iš karto nepastebi, tačiau kiekvienas paveikslas jo dėmesį maloniai patraukia ilgiau kiekvieną kūrinių pastudijuoti ir spėlioti jo reikšmę.

Lankytojai išgijo keletą didesnių jo kūrinių. Dail. Vladas Zilius, kaip žinome, Amerikos krantus pasiekė tik 1976 metais, meno studijas baigęs Vilniaus Meno Akademijoje. Si jo paroda yra antroji Kultūros Zidinyje.

(eč)

Skandaliai išgyvendami buvusios Lietuvos Šaulių Sąjungos Moterų Vadės ir LŠST Garbės Narės

A. A.

SOFIJOS PŪTVYTĖS-MONTAUTIENĖS mirtį, jos vyrui LŠST atkūrėjui ir Garbės Nariui **ALEKSANDRUI MONTAUTUI**, sūnui LŠST Garbės Pirmininkui prof. dr. **VAIDIEVUČIUI** su šeima, dukteriai Dr. **Vinco Kudirkos Šaulių kuopos narei RAMINTAI MOLIENEI** su šeima, velionės seseriai prof. **EMILIJAI PŪTVYTEI** ir visiems giminėms reiškiamo gilią užuojautą

Dr. **Vinco Kudirkos Šaulių Kuopa**
Worcesteryje

A. A.

SOFIJAI MONTAUTIENEI

mirus, jos vyrui **ALEKSANDRUI**, dukteriai **RAMINTAI MOLIENEI**, sūnui Dr. **VAIDIEVUČIUI MONTAUTUI** ir jų šeimoms reiškiamo širdingiausią užuojautą

Leopoldas ir Eugenija Jakubauskai
Elenora Matulevičienė
Jonas ir Regina Palubeckai
Jonas ir Marija Pipirai
Jonas ir Marija Vidūnai
Povilas Babickas

Kovo 31 d. Chicagoje įvyko LSS vidurio rajono jaunųjų skautų-čių vadovų studijų dienos, kad pasitobulintų vadovavimo darbe skautų vienetuose. Dalyvavo iš Clevelando, Detroito, Rochesterio, New Yorko ir Chicagos jaunesni draugovių vadovai. Nuotraukoje studijų dienų dalyviai.

J. Tamulaičio nuotr.